

“Jednomu od ovih najmanjih”

Služba onima kojima je potrebna pomoć

Jonathan Duffy

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje
Srpanj, kolovoz i rujan 2019.

Sadržaj

1. I stvori Bog...
2. Plan za bolji svijet
3. Subota: dan slobode
4. Milost i pravda u Psalmima i Izrekama
5. Plač proroka
6. Klanjanje Stvoritelju
7. Isus i potrebiti
8. "Jednomu od ove moje najmanje braće"
9. Služba u novozavjetnoj Crkvi
10. Živjeti u skladu s Evandeljem
11. Živjeti prema adventnoj nadi
12. Ljubiti milost
13. Zajednica slugu

POUKE IZ BIBLIJE — Priručnik za učitelje — 3/2019.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • *Odgovorni urednik:* Neven Klačmer • *Urednik:* Mario Šijan • *Prijevod:* Dragana Todoran • *Lektura:* Marijan Malašić • *Korektura:* Ljiljana Đidara • *Tiskano u uredu nakladnika*

www.znaci-vremena.com • www.adventisti.hr

I stvori Bog...

OPĆI PREGLED

Divljenje i strahopoštovanje važan su dio ispunjenog života. Dok čitamo izvještaj o stvaranju u 1. i 2. poglavlju Postanka, vidimo da Bog riječju stvara svemir. Zatim vidimo kako svojim rukama stvara ljudski rod, muškarca i ženu, na svoju sliku. Stojimo zadivljeni i puni strahopoštovanja pred tajnom stvaranja. Poput psalmista izjavljujemo: “Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti! — pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?” (Psalam 8,4,5)

U ovoj pouci divimo se Stvoriteljevom karakteru i cijenimo Njegova završena djela stvaranja. Suprotno tome, plaćemo zbog posljedica našeg narušenog odnosa s Bogom i prirodom. Ova pouka stavlja nas pred izazov da budemo upravitelji djela koja su izišla iz Božjih ruku dok nas poziva da pokažemo ljubav, suosjećanje i upraviteljsku službu u ovom grešnom svijetu.

Učiteljev cilj: Dok poučavate pouku za ovaj tjedan, istražite kako čuda Božjeg stvaranja i poziv da se brinemo o Zemlji i svemu što je na njoj, utječu na naše stavove i djela.

KOMENTAR

Ilustracija: Isaac Newton imao je prijatelja ateista. Prijatelj koji nije vjerovao u Boga, zastupao je mišljenje da je svemir nastao sam od sebe. Kada mu je jednog dana prijatelj došao u posjet, Newton mu je pokazao model Sunčevog sustava. Sunce, planeti i mjeseci bili su na odgovarajućem mjestu. Nebeska tijela, planeti i mjeseci koji su se okretali oko Sunca određenom brzinom, bila su u određenim razmjerima. Ateista se duboko dojmio ovaj model. “Zanimljivo,” rekao je, “tko je to napravio?” “Nitko”, odgovorio mu je Newton, “nastalo je samo od sebe.” (<http://ministry127.com/resources/illustration/sir-isaac-newton>)

Sveto pismo: Albert Einstein je smatrao da je onaj “tko više ne iskazuje divljenje, očaranost i ushićenost, nalik mrtvom čovjeku čije su

oči zatvorene”. (<https://www.brainyquote.com/quotes/quotes/a/alberteins121255.html>)

Ljepote djela stvaranja jasno upućuju na Stvoritelja: “I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro.” (Postanak 1,31)

Ljudski rod dio je Božjeg savršenog stvaranja (Postanak 1,31). Bog je rekao: “Načinimo čovjeka na svoju sliku.” (Postanak 1,26)

Za razgovor u razredu

1. Što znači biti stvoren na Božju sliku?

“Kad je Adam izišao iz Stvoriteljevih ruku, po svojoj tjelesnoj, umnoj i duhovnoj naravi bio je sličan svomemu Stvoritelju.” (Ellen G. White, *Odgovj*, str. 14; u izvorniku 15)

Božja slika u čovjeku prikazana je i u Postanku 1,28: “I blagoslovi ih Bog i reče im: ‘Plodite se i množite i napunite zemlju.’” Bog može stvarati; On je ovu sposobnost u određenoj mjeri dao i ljudskom rodu.

2. Kako Bog koristi vas i vašu crkvu da potpuno obnovi “Božju sliku” u grešnim ljudima u mjestu u kojem se nalazi vaša crkva?

3. Koliko je Božje stvaranje “veoma dobro”? Navedite primjere.

Slijedi primjer koji pokazuje što znači “veoma dobro”: “Da Adam prigodom stvaranja nije bio obdaren *dvadeset puta* većom životnom snagom nego što je snaga današnjeg čovjeka, ljudski rod bi sa sadašnjim životnim navikama u kršenju prirodnih zakona već prestao postojati.” (Ellen, G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 3, str. 123; u izvorniku 138)

Mi ne znamo točno što je Ellen G. White mislila pod “životnom snagom”. Pojedini znanstvenici napominju da bismo dio odgovora mogli pronaći u organelama koje proizvode energiju, takozvanim “elektranama”, koje se nalaze u strukturi stanica živih bića. Ove “elektrane” nazivaju se mitohondriji. Što više mitohondrija imate u svojem tijelu, imat ćete veću energiju.

Istraživanje je pokazalo da izdržljivi sportaši imaju preko dvaput više (200 posto) mitohondrija, “staničnih elektrana”, od onih koji se ne bave sportom. Kada je mjerena energija ovih sportaša, utvrđeno je da imaju oko 25 posto više energije.

Adam je imao 20 puta veću (2.000 posto) životnu snagu nego što je ljudi imaju danas. Ako je rast broja mitohondrija povezan s rastom “životne snage”, to bi moglo značiti da je Adam imao 20 puta više (2.000 posto) mitohondrija od prosječne današnje osobe. Možete li zamisliti da se nalazite u Adamovoj prisutnosti? Vjerojatno biste mogli osjetiti kako energija zrači iz njega.

Adam i Eva nisu bili samo obdareni velikom životnom snagom, već također saznajemo i sljedeće: “Kada je Adam izišao iz ruku svojega Stvoritelja, bio je plemenitog rasta i prekrasnog izgleda. Bio je preko *dvaput* viši od ljudi koji sada žive na Zemlji i skladnih oblika.” (Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, sv. 3, str. 34)

Kada Bog kaže da su djela stvaranja “veoma dobra”, sigurno su takva i bila!

4. Zamislite da se nalazite u Adamovoj prisutnosti — prisutnosti onoga čija je životna snaga dvadeset puta veća od snage koju mi danas imamo. Kako bi izgledalo hodati s njim?

5. Usporedite “veoma dobra” Božja djela i ljudski rod, stvoren na Njegovu sliku, s teorijom o evoluciji prema kojoj je ljudski rod rezultat vremena + materije + slučajnosti.

6. Kako teorija o evoluciji utječe na način na koji promatramo ljude?

U našem palom stanju potrebna nam je “korekcija vida”. Takve duhovne “naočale” omogućit će nam da vidimo sve ljude stvorene na Božju sliku (Postanak 1,26.27), iako smo svi grešni i iako pojedinci ne izgledaju i ne ponašaju se onako kako biste željeli. Važno je da promatramo ljude očima ljubavi i poštovanja — ne nužno kakvi su sada, već kakvi mogu biti kada Bog djeluje u njihovom životu u nastojanju da ih obnovi.

“Gospodin je razočaran kad se Njegova djeca malo cijene. On želi da Njegovo izabrano nasljedstvo cijeni sebe prema cijeni kojom ih je On procijenio. Bog ih je želio, inače ne bi poslao svoga Sina da ih iskupi u tako skupom pothvatu.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 554, izd. 2001.; u izvorniku 668)

7. Zašto svi ljudi imaju vrijednost? Kakva je razlika između ponosa i samovrednovanja u svjetlu stvaranja i otkupljenja? Kako visoka vrijednost svake osobe utječe na vašu crkvenu službu?

Sveto pismo: “I reče Bog: ”Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ... svoj zemlji.” (Postanak 1,26) “I blagoslovi ih Bog, i reče im: ‘Vladajte ... svim živim stvorovima ... po zemlji!’” (Postanak 1,28) “Jahve, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt, da ga obrađuje i čuva.” (Postanak 2,15)

U vlasti ili upravljanju Božjim stvorenjima i Zemljom imamo udjela zato što smo stvoreni na Božju sliku. Bog posjeduje Zemlju (Psalam 24,1) i vlada njome, a mi smo Njegovi upravitelji — Njegove Zemlje i Njegovih stvorenja. Nevjerojatno, Vladar je ljude učinio svojim suvladarima!

Ne samo da je svaki čovjek povezan sa svakim čovjekom; cjelokupno djelo stvaranja međusobno je povezano. Bog je osobno povezan sa svojim stvorenjima (vidi Djela 17,24-26). Razmotrite sličnosti u Pismu između ljudi i životinja, tijesno ih povezujući. I ljude i životinje (ako nije drugačije naznačeno, tekst se odnosi na sva živa bića):

● Bog je stvorio od praha zemaljskoga (kopnene životinje — Postanak 1,24,25; 2,19; ljude — Postanak 2,7; ptice — Postanak 2,19). Iako ni u jednom biblijskom tekstu ne piše da su životinje koje žive u vodi stvorene od zemaljskog praha, vodene životinje i ptice stvorene su istog dana: “Stvori Bog morske grdosije i svakovrsne žive stvorove što mile i vrve vodom i ptice krilate svake vrste. I vidje Bog da je dobro.” (Postanak 1,21) Vodene životinje ili su stvorene ni iz čega (*ex nihilo*) ili od zemlje. Pošto se vodene životinje i ptice, poput svih živih stvorenja, vraćaju u zemlju kada uginu, možemo pretpostaviti da su stvorene od zemlje, iako je stvaranje *ex nihilo* moguće.

● Imaju životni duh (Postanak 2,7; 7,15)

● Primaju Božji blagoslov (stvorenja koja žive u vodi i ptice; ljudi — Postanak 1,21.22.28) i božansko odobravanje (sva živa bića — Postanak 1,31)

● Prvobitno im je namijenjena vegetarijanska prehrana (ljudi — Postanak 1,29; kopnene životinje; ptice (Postanak 1,30)

● Mogu ubiti (ljudi — Postanak 4,8; divlje životinje — Postanak 37,33; 2. o kraljevima 2,23.24; Daniel 6,24; domaće životinje — Izlazak 21,28-32; gmazovi — Brojevi 21,6)

● Uključeni su u Božji savez (Postanak 9,12)

● Koriste subotnji odmor (ljudi; domaće životinje — Izlazak 20,10)

● Odvajani su za Boga, ako su prvorođeni muškog spola (ljudi; domaće životinje — Izlazak 13,12; Brojevi 3,13)

● Rečeno im je da se rađaju i množe (vodene životinje; ptice — Postanak 1,22; ljudi — Postanak 1,28). Kako je vaša teologija povezana s vašom ekologijom? Što je obuhvaćeno našom upraviteljskom službom “cijele zemlje”? Kako vaše briga o okolišu i svim djelima stvaranja, kao i činjenica da ste “čuvar brata svojega” (Postanak 4,9), utječu na vaš način života i službu? Neka članovi razreda ispričaju što već čine u vezi s ovim važnim istinama.

PRIMJENA U ŽIVOTU

Ne zaboravite da cilj subotnjoškolskog razreda nije samo da se okupimo i vodimo koristan razgovor o važnim povijesnim i teološkim pitanjima. U ovoj pouci zapazili smo da je grijeh narušio odnose kakve

nam je Bog prvobitno namijenio. Međutim, mi i dalje imamo ulogu upravitelja dobrih djela stvaranja i čuvara svojih bližnjih. Imajući to na umu:

1. Promatrajte i pokazite da cijenite ono što je u prirodi ostalo “veoma dobro”. Izidite ovaj tjedan u prirodu. Osvrnite se oko sebe i pokušajte uočiti sve ono što je “dobro”. Donesite kući lijep kamen ili školjku, pero ili list. Sačuvajte ga kao podsjetnik da trebamo više cijeniti Božja djela stvaranja.

2. Kada se sljedeći put vi i vjernici vaše crkve uključite u služenje siromašnima, zapitajte se: “Dovodi li ono što činimo do toga da oni postaju robovi naše velikodušnosti?” Drugim riječima, nudite li usluge koje pomažu siromašnima da nakon primanja pomoći dožive osobni razvoj, pomažete li im da sagledaju bolju budućnost dok ih njegujete duhom upraviteljske službe? Razgovarajte o tome u svjetlu sljedećeg razmišljanja: ako ograničimo svoj misionarski rad na dijeljenje kruha i druge hrane svake srijede i ako se isti ljudi vraćaju iz mjeseca u mjesec, iz godine u godinu, i tako deset godina, mi kao crkva ne pomažemo siromašnima da preuzmu sveukupnu vlast nad svojim životom i okolinom. Razmislite o vrsti pomoći koja pruža vještine kao što je upravljanje novčanim sredstvima, pismenost, učenje jezika, poslovne vještine i tako dalje, koje će ljudima pružiti mnoge mogućnosti za bolji život.

Plan za bolji svijet

OPĆI PREGLED

U prošlotjednoj pouci veličali smo Božje stvaranje i uvidjeli žalosnu stvarnost da je pojavom grijeha Njegov savršeni svijet postao grešan. Bog je odmah pokrenuo plan obnove da pokaže kakav je Njegov svijet trebao biti.

Mi živimo u trenutku „sada, ali ne još“ ovog plana obnove, što znači da Božje kraljevstvo neće biti potpuno obnovljeno dok Isus ne dođe kako bi okončao grijeh. Međutim, mi možemo prihvatiti i doživjeti neke od blagoslova Njegovog kraljevstva.

Tema o biblijskoj pravdi za ovo tromjesečje prikazuje Božji plan za bolji svijet u ovom trenutku “ne još”. Pravdu možemo opisati kao prikaz Božje pravednosti putem pravednih djela. Pojmovi “pravednost” i “pravda” često se miješaju dok se prevode s hebrejskog i grčkog. I “pravednost” i “pravda” mogu značiti “pravičnost”.

Učiteljevi ciljevi

- U ovoj pouci proučavajte sa svojim razredom o implikacijama odnosa između pravednosti i pravde.
- Radujte se zajedno jer Bog čuje i zna stanje grešnog čovječanstva.
- Potaknite razred da shvati dublje značenje Deset zapovijedi u svjetlu biblijske pravde.
- Istaknite Božji savjet upućen Njegovom narodu da osim desetine daje i darove za potporu Božjeg djela.
- Dublje istražite sustav jubilejske, oprosne godine koji je odredio Bog, čija je svrha bila da izjednači društveni i ekonomski položaj ljudi.

KOMENTAR

Sveto pismo: “Pravda [tsedeq] i pravednost [mishpat] temelj su prijestolja tvoga, Ljubav i Istina koračaju pred tobom.” (Psalam 89,15) “Pravednik [diakos] će živjeti od vjere.” (Rimljanima 1,17)

Ovo su neki od mnogih primjera kako su “pravednost” i “pravda” tijesno povezani i u Starom i u Novom zavjetu i kako se mogu koristiti

jedan umjesto drugog. Ako imate Novi zavjet na grčkom jeziku, potražite i druge uputnice za riječ “pravednost” i prevedite ih također riječju “pravda”. Zapazite kako ova vježba ukazuje na mogućnost zamjene ovih dviju riječi. Razgovarajte u razredu o posljedicama bliskog odnosa između “pravednosti” i “pravde” u svakidašnjem životu. Kako ovaj odnos između “pravednosti” i “pravde” primjenjujemo na ljude?

Sveto pismo: “Onda Jahve nastavi: ‘Velika je vika na Sodomu i Gomoru da je njihov grijeh pretežak. Idem dolje da vidim rade li zaista kako veli tužba što je do mene stigla. Želim razvidjeti.’” (Postanak 18,20.21)

“Želim razvidjeti” nagovještava da je Bog “saznao; zapazio; primijetio”. U drugim tekstovima glagol “znati” ima slično značenje kao i glagol “spasiti” ili “pokazati sažaljenje” (vidi Psalam 1,6; Amos 3,2). U Amosu 3,2 zapisano je: “Među svim plemenima zemaljskim samo vas poznah.” Hebrejska riječ *y_da* ovdje se koristi u zavjetnom smislu “priznati na poseban način”.

Zamolite članove razreda da ispričaju iskustva kada su smatrali da je Bog na određeni način, “saznao” za njihove vapaje. Kako im se Bog sažalio i spasio ih? Zamolite članove razreda da navedu primjere ljudi koje “poznaju”, a koji uzdišu (Izlazak 2,23.24) i viču Bogu zbog ugnjetavanja. Na koje konkretne načine mogu zajedno s crkvom surađivati s Bogom, pokazati sažaljenje prema potlačenima i olakšati njihovu patnju?

Ilustracija: Bog zna stvarne prilike svake osobe u svijetu. Nasuprot tome, razmislite o iskustvu vlasnika firme koji je naučio vrijednu pouku o miješanju u nešto što nije “poznavao”. Ovaj vlasnik odlučio je obići firmu da bi vidio kako se posao odvija i koliko efikasno rade njegovi zaposlenici. Otišao je do dokova za utovar robe i vidio mladića naslonjenog na zid, koji očito ništa nije radio. Vlasnik je prišao mladiću i upitao ga: “Sinko, koliko zarađuješ dnevno?”

Mladić je odgovorio: “Sto pedeset dolara.”

Vlasnik je izvadio novčanik, dao mu sto pedeset dolara i rekao mu da napusti posao i da se više ne vraća.

Čim je mladić otišao, službenik zadužen za prijevoz izišao je na dok, pogledao unaokolo i upitao vlasnika: “Jeste li vidjeli vozača kompanije UPS za dostavku pošiljki? Zamolio sam ga da me ovdje pričeka!”

Trebamo se moliti da nam Bog pomogne da sagledamo prilike iz Njegovog kuta. Posebno trebamo paziti da ne osuđujemo ljude koje srećemo.

Za razgovor u razredu: Što trebamo učiniti da bismo bili sigurni da pouzdano i točno shvaćamo potrebe i teške prilike oko nas? Kako će nam činjenica “da smo svjesni prilika” pomoći da imamo značajniju, efikasniju i učinkovitiju ulogu u služenju bližnjima?

Sveto pismo: “Nemoj imati drugih bogova uz mene. ... Ne poželi kuće bližnjega svojega! Ne poželi žene bližnjega svojega; ni sluge njegovga, ni sluškinje njegove, ni vola njegovga, ni magarca njegovga, niti išta što je bližnjega tvojega!” (Izlazak 20,3.17) Prvu i posljednju zapovijed možemo usporediti s podupiračima za knjige na polici. Obuhvaćaju ostalih osam (Izlazak 20,4-16) i temelj su čitavog Dekaloga. Na primjer, zapovijed da nemamo drugih bogova osim Jahve i zapovijed da ne poželim ono što pripada drugoj osobi, mogu nam pomoći da prepoznamo je li nam nešto važnije od Boga. Ove dvije zapovijedi ukazuju na sve ono što je usredotočeno samo na sebe i što će onemogućiti držanje drugih osam zapovijedi.

Razgovarajte o primjerima koji pokazuju kako su druge zapovijedi povezane s “podupiračima za knjige” — prvom i desetom zapovijeđu. Kako se Isusov sažeti pregled Deset zapovijedi — takozvana “prva” i “druga” zapovijed (Matej 22,37-40) — može usporediti s “podupiračima za knjige”?

Prođite kroz svaku od posljednjih šest zapovijedi i objasnite kako se svaka od njih odnosi na biblijsku pravdu. Na primjer, kako ljudi koji doživljavaju nepravdu gube nadu kad god im pokažemo nepoštovanje ili im uskratimo mogućnosti koje im s pravom pripadaju? Razgovarajte o ljudima koji se nalaze možda upravo u našoj sredini, koji svakoga dana pomalo gube nadu jer im se ne ukazuje poštovanje ili su im uskraćene određene povoljne prilike. Na koje se načine prve četiri zapovijedi mogu povezati s biblijskom pravdom?

Ilustracija: Netko je rekao da postoje tri vrste davatelja: kremen, spužva i saće. Da biste dobili nešto od kremenca, morate ga udariti čekićem. Čak i tada dobivate samo komadiće i iskre. Da biste iscijedili vodu iz spužve, morate je pritisnuti. Što vršite veći pritisak, više ćete dobiti. Međutim, saće jednostavno prelijeva svoju slast. (Brian Kluth, Sermon Illustrations, <http://www.kluth.org/church/illustrations.htm>.)

Vjernici koji se mogu usporediti sa spužvom, osjećaju obvezu da daju 10 posto od svojeg prihoda zbog naloga iz Malahije 3,10, ali oni ne “istiskuju” dodatne darove osim određene desetine. Međutim, 8. redak opominje Božji narod da On od njega očekuje desetine i darove za podupiranje Njegovog djela. Davatelji koji su poput “saća” radosno daju

svoje darove osim desetine, kojima podupiru one kojima je potrebna pomoć (pročitajte Ponovljeni zakon 26,1-15). Posljedica je da su i davatelj i primatelj blagoslovljeni.

Anthony Rossi bio je siromašni doseljenik sa Sicilije koji je prihvatio Isusa kao svojega osobnog Spasitelja. Dok je jedno jutro bio u crkvi, molio se: "Gospodine, ako mi daš ideju čime bih se bavio, vjerno ću uložiti u Tvoje djelo dio od svega što zaradim." Tog jutra na um mu je došao svježe cijedeni sok od naranče.

Rossi je postao istaknuti kršćanski poslovni čovjek koji je osnovao kompaniju Tropicana. Održao je svoje obećanje dano Bogu. Nije izdvajao samo deseti dio svojih prihoda za Božje djelo punih 60 godina, već polovinu.

Ilustracija: Institut za međunarodne financije iznio je zabrinjavajući izvještaj da je svjetski dug u prvom tromjesečju 2018. dostigao rekordnu visinu od 247 milijardi američkih dolara. To je porast od 32 milijarde američkih dolara u odnosu na prvo tromjesečje 2017. Ova brojka obuhvaća kućanstva, vlade, financijske i nefinancijske korporacije.

Pojedini ljudi vrtoglavo ulaze u velike dugove, dok se oslobađanje od njih čini kao neostvarivi cilj. Mnoge zemlje imaju zakone o stečaju koji bi trebali zaštititi građane koji ne mogu ispuniti svoje financijske obveze. Ovi zakoni omogućavaju dužnicima novi početak. Međutim, one koji se odluče za zaštitu od stečaja obično čekaju teške posljedice.

U 25. poglavlju Levitskog zakonika Bog otkriva alternativu u slučaju financijskog sloma — jubilejsku, oproсну godinu. Oproсна godina trebala je društvu omogućiti novi početak, kao paket gospodarskih poticaja. To je način života koji nalaže da se društvo pobrine za odbačene i siromašne, sprečavajući nejednaku raspodjelu bogatstva.

Kako izgleda ta tipka za resetiranje? Da biste pomogli razredu da stekne uvid što je taj plan obuhvaćao, napišite na ploči, ako ste u mogućnosti, odlike jubilejske godine:

- vraćanje imovine prvobitnom vlasniku
- opraštanje dugova
- oslobađanje zatvorenika i robova

Razgovarajte: Kako današnji dug, vlasništvo i ugnjetavanje možemo usporediti s prilikama prikazanim u 25. poglavlju Levitskog zakonika? Kako Božja crkva može u današnje vrijeme ostvariti načela oprosne godine? Pozovite članove razreda da iznesu iskustva o tome kako je Bog omogućio novi početak u njihovom životu. Zatim ih zamolite da ispri-

čaju kako su surađivali s Bogom dok su pomagali drugim ljudima da krenu ispočetka.

PRIMJENA

Bog stavlja izazov pred vjernike da idu korak dalje od razmišljanja o potrebi za pravdom i reformama isključivo u pogledu situacije u kojoj se nalaze. Često se ove situacije tiču rasnih odnosa, vjerske slobode i pitanja koja ih osobno muče, kao što je pravo na slobodnu subotu ili pravo prigovora savjesti u vojsci. Biblijska pravda za sve ljude, međutim, treba biti način života pri čemu ćemo gledati na druge ljude, a ne samo na sebe.

Pomozite članovima razreda da primijene načela iz ove pouke u svojem životu. Upotrijebite primjere iz osobnog života. Razmotrite sljedeće:

1. Pozovite članove razreda da kažu kako primjenjuju sljedeći navod u svojem životu: “Doprinosi koji su se tražili od Izraelaca za vjerske i dobrotvorne svrhe iznosili su cijelu četvrtinu njihove zarade. Zbog tako visokih doprinosa na izvore prihoda moglo se očekivati da će on osiromašiti narod, ali nasuprot tome, vjerno vršenje ovih uredbi bio je jedan od uvjeta njihova napretka.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 441; u izvorniku 527) (Vidi Malahija 3,8-12)

2. Oproсна godina odnosi se na obnovu i nove početke: financijski, duhovni i društveni (vidi Levitski zakonik 25,8-17). Jubilejska godina također je bila povezana s Danom pomirenja — vremenom duhovne obnove i otkupljenja (pročitajte Levitski zakonik 25,9). Pretpostavimo da vam je skrenuta pozornost na obitelj koja je upravo sve izgubila u požaru, uključujući i jedno od njihove djece. Kako bi vaša crkva ovo ožalošćenoj obitelji mogla pružiti novi početak — iskustvo jubilejske godine — u financijskom i u duhovnom smislu?

Subota: dan slobode

OPĆI PREGLED

Sedmi dan tjedna stvaranja — Adamov i Evin prvi cijeli dan života — bio je dan odmora. “I sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje učini. I počinu u sedmi dan *od svega djela koje učini.*” (Postanak 2,2)

Subota je spomenik koji proslavlja Boga kao našeg uzvišenog Stvoritelja. Ponavljanje četvrte zapovijedi u Ponovljenom zakonu 5,15 povezuje svetkovanje subote s Božjim djelom otkupljenja. Prema tome, Bog je odredio subotu kao uspomenu na Njegovo djelo stvaranja i otkupljenja. Subota nije predviđena kao nagrada za naš rad i trud tijekom tjedna.

Učiteljevi ciljevi

- Podsjetite učenike da je Bog četrdeset godina činio čudo s manom prije nego što je Mojsije ponovio Božji zakon na granici Obećane Zemlje (vidi Ponovljeni zakon 4,1; 5,6-21). Ovo čudo obuhvaćalo je svakodnevnu opskrbu manom (od nedjelje do petka), kao i opskrbu za subotu petkom.

- Zapazite da četvrta zapovijed poziva Božji narod da omogući jednaku prednost subotnjeg odmora svim ljudima, uključujući robove i strance. Božji nalog o subotnjem odmoru odnosi se i na domaće životinje. Ovaj nalog da svi ljudi i domaće životinje trebaju uživati istu prednost subotnjeg odmora, mora upravljati našim mislima, stavovima prema drugima i osobnim aktivnostima u preostalih šest dana tjedna.

- Podsjetite učenike da se čak i zemlja koju su Izraelci obrađivali odmarala svake sedme godine.

- Usmjerite pozornost učenika na Isusov stav prema liječenju subotom. Podsjetite ih da Isusov stav prema liječenju mora upravljati njihovim stavovima i djelima u preostalih šest dana.

Ilustracija: “Pojeđi večeru! U drugim dijelovima svijeta djeca gladuju!” Ovakvu stereotipnu rečenicu izgovaraju roditelji u mnogim domovima u želji da spriječe bacanje hrane. Ima istine u ovom poznatom prijekoru. U Sjedinjenim Američkim Državama, na primjer, svake godine

baci se više od 35 milijuna tona hrane, što čini 40 posto kupljene hrane tijekom godine.

Izvještaj o mani služi kao primjer načela uzimanja samo nužnih zaliha hrane koje nam Bog daje da bismo zadovoljili svoje potrebe, pri čemu trebamo izbjegavati rasipanje. Ovo načelo treba upravljati ispunjavanjem svih naših potreba. Izraelci su u početku imali poteškoća s primjenom ovog načela. Umjesto da vjeruju da će Bog ponoviti čudo sljedećeg dana, pojedinci su prikupljali dodatnu manu koja im nije bila potrebna, mijenjajući Božje čudo za crve. Ova pouka o mani pojašnjava biblijski nalog koji se ponavlja u drugim okvirima u Pismu. Na primjer, zamolite sudionike da pročitaju sljedeće tekstove: Levitski zakonik 19,9.10; Marko 6,34-44.

Pitanja za razgovor

1. Prema Levitskom zakoniku i Evanđelju po Marku, što Gospodin traži od nas da ostavimo za siromašne? Je li u pitanju hrana? Vrijeme?

2. Kako Bog gleda na gomilanje bogatstva? (Vidi Luka 12,16-21.)

3. Koja su još načela u vezi sa subotom prikazana u davanju mane za subotu?

4. Kakve nam pouke o 1) povjerenju u Boga i 2) važnosti pripreme za subotu pruža činjenica da subotom nije padala mana i da se dodatna mana koja se prikupljala prije subote nije ucrvala?

5. Kako Božja zapovijed da se narod u subotu odmori od uobičajenog rada, ističe načelo jednakosti?

6. Kojim nas još biblijskim načelima uči odsutnost mane i crva?

Sveto pismo: Stvaranje i otkupljenje ne mogu se razdvojiti. Biblija povezuje Kristovo stvaralačko djelovanje s djelom otkupljenja. Tekst u Hebrejima 1,1-3 opisuje Krista kao Onoga koji je "stvorio svijet" (Hebrejima 1,2). Ubrzo nakon ove tvrdnje Pavao spominje Krista kao Onoga koji "očisti grijeh" (Hebrejima 1,3). Tekst u Kološanima 1,16.20 iznosi sličnu misao prikazujući Krista kao Stvoritelja i Otkupitelja. Na kraju je Pavao nazvao kršćanina "novim stvorom" (2. Korinćanima 5,17). Otkupljenje je, dakle, stvaralački čin.

U Ponovljenom zakonu 5,15 oslobođanje iz ropstva navodi se kao razlog svetkovanja subote. Za robove je to nevjerojatna vijest! Više ne moraju raditi za bivše gospodare, a sloboda je zauvijek dio njihovog života. Robovi nijedan dan nisu pošteđeni posla, ali slobodni ljudi jesu. Svetkovati subotu znači imati slobodu. Prema tome, ako je netko oslobođen od posla subotom, znači da je oslobođen ropstva.

Pitanja za razgovor

1. Kako koristite svoju slobodu subotom? Kojim se smjernicama rukovodite?

2. Koja je razlika između načela i pravila? Iznesite u razredu neka načela svetkovanja subote i neka pravila koja proizlaze iz tih načela. Iznesite i ocijenite neka pravila koja nisu zasnovana na načelima. Koliko su uvjerljiva ili dobra ova pravila?

Ilustracija: Da, subota je dan iscjeljenja. Sedam Isusovih čuda izlječenja dogodila su se u subotu. pisci evanđelja bilježe ova čuda kao svjedočanstvo Božje namjere da subota bude vrijeme za iscjeljenje (vidi Matej 12,9-15; Marko 1,21-28; Luka 4,38.39; 13,10-17; 14,1-6; Ivan 5,1-18; 9,1-41) Ovim čudima iscjeljenja Isus ponovno poučava svoj narod o svetkovanju subote. Njegov sveti dan narušavala su teška nametnuta pravila; dan je bio obilježen stavom onih koji su donijeli ta pravila.

Isus je liječio ljude i u druge dane. Subota, dakle, daje obilježje djelima koja je činio — i koja nas poziva da činimo — u ostatku tjedna. Abraham Johua Heschel kaže: “Subota je dan koji nadahnjuje; ostali dani su nadahnuti.” (Abraham Joshua Heschel, *The Sabbath: Its Meaning for Modern Man*, New York: Harper & Row, 1952., str. 22)

Iscjeljujući mir subote prelijeva se u novi tjedan prožimajući naše stavove i način života.

Slijede ilustracije koje prikazuju kako izgleda određeno svetkovanje subote.

1. Židovski običaj *havdalah* obilježava završetak subote. Osim paljenja svijeće *havdalah* s uvijenim višestrukim stijenjem koji simbolizira obiteljsku zajednicu subotom, vjernici stavljaju čašu na tanjurić i u nju toče vino ili sok od grožđa dok se ne počne prelijevati. Ovaj postupak označava vjerovanje da subota obiluje radošću i blagoslovima za obitelj. Također simbolizira veliki utjecaj subote na novi tjedan.

2. Tada članovi obitelji dodaju posebnu subotnu kutiju ispunjenu mješavinom začina koja se naziva *besamim* (može se napraviti tako što se mala dekorativna kutija napuni cimetom i karanfilima). *Besamim* simbolizira miris života koji obitelj doživi u subotu. Dok članovi obitelji dodaju kutiju jedno drugom, govore: “Neka vas subotnji miris prati u sljedećem tjednu.” (May-Ellen Colón, *From Sundown to Sundown: How to Keep the Sabbath... and Enjoy It!*, Nampa, Idaho: Pacific Press Publishing Association, 2008., str. 150,151)

3. Subota je poput koncentrata soka koji se razblažuje vodom. Kada smo subotom usredotočeni na Isusa, primamo snažnu dozu Njegovog

utjecaja. Kako se redaju dani u tjednu (koje prikazuje voda), mi miješamo “koncentrat subote” u svoj posao, aktivnosti, odnose s ljudima. Na ovaj način dani u tjednu poprimaju ukus subote. (Isto, str. 108)

Pitanje za razgovor: Kako miris, ili ukus, subotnjeg iscjeljenja utječe na naš odnos prema ljudima? Pročitajte 2. Korinćanima 2,15.

Sveto pismo — tri subote

1. Tjedna subota: u Levitskom zakoniku 23,3 ponavljaju se riječi iz Izlaska 20,8-11. Dvadeset peto poglavlje Levitskog zakonika pokazuje nam da se pitanje odmora širi s tjednih na godine odmora: subotnju i jubilejsku ili oprosnu godinu.

2. Subotnja godina slijedi tjedni ciklus od šest dana nakon kojih nastupa subota, dan odmora, s tim da se taj ciklus ponavlja svake sedme godine. Subotnjim odmorom bila je obuhvaćena i zemlja, a ne samo njezini stanovnici. U subotnjoj godini “prednost ide od dna prema vrhu, a ne od vrha prema dnu, uvažavajući prvo najslabije i najranjivije članove društva. Posebno su spomenuti oni kojima je odmor najpotrebniji — robovi, stranci i teretne životinje.” (Sigve K. Tonstad, *The Lost Meaning of the Seventh Day*, Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2009., str. 126)

3. Jubilejska ili oprosna godina sjedinjuje se sa subotnjom godinom i omogućava brigu o zemlji i o onima koji su ugroženi (o ovoj suboti govorili smo u drugoj pouci).

Pitanja za razgovor

1. Kao adventistički kršćani, koliko danas uspješno primjenjujemo načela “tri subote” u svojem životu?

2. Nagovještava li ovo pitanje da moramo doslovno poštovati sve tri subote? Zašto?

PRIMJENA

Bog nam zapovijeda da se u subotu odmorimo od tjednog rada i da tijekom tih svetih trenutaka odložimo ostvarivanje osobnih interesa, financijskih ili nekih drugih. Ipak, nadahnuto pero kaže da smo mi čak i subotom predmet Božje stalne sile koja nas održava:

“Bog ne može ni za trenutak zadržati svoju ruku, jer bi čovjek klonuo i umro. Tog dana i čovjek mora raditi. Životnim se potrebama mora odgovoriti, bolesni se moraju njegovati, oskudica se siromašnih

mora ublažiti. Neće ostati bez krivice onaj tko u subotu zanemari pomoći u nevolji. Božji sveti odmor načinjen je za čovjeka i djela milosrđa su u savršenom skladu s njezinim ciljem. Bog ne želi da Njegova stvojenja ijedan čas podnose bol koja se može otkloniti subotu ili u bilo koji drugi dan.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 155,156; u izvorniku 207)

Kako “djela milosrđa” koja činimo subotom možemo uskladiti s Isusovim učenjem da je subota načinjena za ljudski rod (Marko 2,27)? Pozovite članove razreda da iznesu svoje svjedočanstvo o tome kako su Isusov nauk proveli u djelo. Možda su vaši učenici susreli ljude koji su bili u potrebi ili nevolji — poput “vola u bunaru” (Luka 14,2-5). Kako članovi vašeg razreda održavaju svetost subote dok u ovaj najsvetiji dan ublažuju patnje drugih?

Milost i pravda u Psalmima i Izrekama

OPĆI PREGLED

Uz glazbu se uspješnije uči. Abecedu najbolje učimo putem pjesme. Slično tome, jedan od najboljih načina na koji možemo naučiti biblijske tekstove jest da ih pretočimo u pjesmu. Psalmist je jasno razumio povezanost između pamćenja i glazbe, između poruke koju Bog upućuje i melodije kao sredstva za širenje te istine.

Stoga ne čudi što su u Psalmima vapaji i molbe za Božjom milošću i pravdom melodično izraženi. U ovim božanski nadahnutim stihovima susrećemo se s izrazima velike čežnje za Božjom prisutnošću. Pronalazimo usrdne molitve i svete pjesme koje govore o radosti, gnjevu zbog nepravde, pokajanju, povjerenju, čak i o vjernicima koji se bore s očajem. Ove molitve i pjesme izražene su na lijep i nadahnut način.

Slično tome, u Izrekama nalazimo slične teme i savjete da se oslanjamo na Božju pravdu i milost. Pomoću slikovitih poslovice i aforizama suočavamo se s raskoši Božje beskrajne mudrosti. Bog prosvjetljuje svoj narod božanskim uputama i poziva ga da izrazi suosjećanje prema zanemarenima, potlačenima i odbačenima. U ovoj pouci istaknute su pjesme nade za potlačene i one koji čeznu za milošću i pravdom.

Učiteljevi ciljevi

- Stavite izazov pred članove razreda da prepoznaju Božje suosjećanje i Njegovo zalaganje za one koji pate.
- Zajedno pročitajte Psalm 82 u kojem su iznesene molbe onih koji nemaju pravo glasa, koji pozivaju Boga da se zauzme za njih jer zemaljski sudovi nisu poslušali njihov vapaj.
- Razgovarajte o načelima pravednog vodstva prema kojima se kralj David obvezao da će živjeti.
- Potaknite svoje učenike da primijene ova načela u svojem užem, prisnijem krugu utjecaja.
- Uvjerite članove razreda da će Bog poduprijeti i osloboditi potlačene i ugrožene.

● Naglasite činjenicu da nas Bog poziva da postanemo suradnici u Njegovim naporima.

● Nadahnite članove razreda da se ugledaju na Boga.

● Na kraju, dok sve više shvaćamo pojmove pravde i milosti, pokušajte odgovoriti u razredu na sljedeće pitanje: Zašto mi kao Crkva postojimo?

KOMENTAR

Sveto pismo: Kralj David bio je jedina osoba koju je Bog opisao kao “čovjeka po mom srcu” (Djela 13,22); ipak, David nije bio bez grijeha. Počinio je preljub s Bat-Šebom, teško sagriješivši, a zatim je uredio da njezin muž Urija bude ubijen. Zato je prorok Natan pristupio kralju s uvjerljivom pričom o bogatašu koji je od siromaha uzeo njegovo jedino janje.

David je donio presudu na temelju Natanove priče, zabilježene u 2. Samuelovoj 12,5.6, da bogataš zaslužuje smrt i da četverostruko treba vratiti ono što je oduzeo ubivši janje. Kada je David bio suočen s činjenicom da je on taj iznuđivač, nije se pravdao. Njegov odgovor bio je jednostavan i jasan: “Sagriješio sam protiv Jahve!” (2. Samuelova 12,13)

David se duboko pokajao. Zato mu je Bog pokazao podjednako duboku milost, jer David nije morao umrijeti zbog svojega grijeha i Bog mu je dopustio da i dalje vlada Izraelom. Međutim, milost koju je Bog izlio na Davida nije uklonila posljedice koje su obuhvaćale smrt njegova četiri sina: 1) novorođenče (2. Samuelova 12,13-19) je umrlo sedam dana nakon rođenja; 2) Amnon (2. Samuelova 13,28.29) je ubijen prema naredbi polubrata Abšaloma; 3) Abšalom (2. Samuelova 18,9-15) je poginuo od Joabove ruke; 4) Adonija (1. o kraljevima 2,19-25) je pogubljen po Salomonovom nalogu.

Nakon pada i pokajanja koje je uslijedilo, David je napisao Psalam 51, jednu od najdirljivijih pjesama. On izražava njegovo potpuno kajanje i pokajanje. David je molio Boga da mu oprost i da izlije milost na njega: “Smiluj mi se, Bože, po milosrđu svome. ... Bezakonje svoje priznajem, grijeh je moj svagda preda mnom.” (Psalam 51,3-5)

Pitanja za razgovor

1. Zašto je Bog pokazao toliku milost kralju Davidu, a ipak dopustio da doživi strašne posljedice zbog svojega grijeha?

2. Kako su milost i pravda međusobno povezane?

Sveto pismo i ilustracija: “Izbavite potlačenog i ubogog: istrgnite ga iz ruku bezbožničkih!” (Psalam 82,4,8)

Psalmi otkrivaju ljudsku zbuđenost zbog nepravde i nejednakosti u svijetu (vidi, na primjer, Psalam 73). Brojne i neobjašnjive tragedije koje se događaju širom svijeta navode ljude da postavljaju pitanja: Zašto nevini ljudi stradaju od ruke zlih? Zašto Bog ne spriječi nasilje? Kada će tlačenje i nasilje, koji kao da postaju sve učestaliji i intenzivniji, prestati?

Samo u Sjedinjenim Američkim Državama tri iznimno teške masovne pucnjave uzdrmale su naciju u roku od sedamnaest mjeseci — od kasnog proljeća 2016. do jeseni 2017.:

● 5. studenoga 2017. — naoružani muškarac upao je na bogoslužje koje se održavalo u maloj crkvi u Sutherland Springsu u Teksasu, pucao i ubio 26 ljudi, dok je 20 bilo teško ranjeno.

● 1. listopada 2017. — u Las Vegasu u Nevadi naoružani muškarac otvorio je vatru iz svoje hotelske sobe na 32. katu. Pucao je u mnoštvo koje se nalazilo na koncertu na otvorenom usmrтивši 58 ljudi, dok je preko 500 ranio. Ovaj zločin najkobnija je masovna pucnjava koju je pojedinac počinio u SAD-u.

● 12. lipnja 2016. — naoružani napadač usmrтивio je 49 i ranio preko 50 osoba u noćnom klubu u Orlandu na Floridi.

Pozovite članove razreda da naglas pročitaju sljedeće tekstove: Psalam 73,2-16; 82. Čemu nas ovi psalmi uče o gruboj stvarnosti tlačenja i nepravde u svijetu?

Završite razgovor tako što ćete pročitati ostatak Psalm 73. U 17. retku psalmist kaže da ne razumije zašto bezbožnici napreduju “sve dok ne nađoh ulaz u Božje svetinje pa prozreh kakav im je svršetak” (Psalam 73,17). Kako nam doktrina o Svetištu, sa svojim naukom o sudu na kojem se moramo suočiti s izvještajem o svojem životu, pomaže da ovaj život, sa svojim nepravdama i nejednakostima, promatramo iz odgovarajuće perspektive? Pročitajte također: 1. Korinćanima 4,5; 2. Solunjanima 1,3-10. Kako vam ovi redci, zajedno s Psalmom 73, pomažu da odgovorite na pitanja o Božjoj pravdi i nepravdi u svijetu? (Za daljnje proučavanje pročitajte Knjigu proroka Habakuka.)

Ilustracija: Psalam 146,7-9 opisuje Božje djelovanje. Kao Božji narod pozvani smo da Mu se pridružimo u radu.

U svjetlu ovog Psalm 146,7-9, razmotrite sljedeće: Okružni pastor održavao je svake godine seminar za crkvene vođe. Na posljednjem seminaru trebali su odgovoriti na dva pitanja:

1. Gdje Bog djeluje u našoj zajednici?

2. Gdje i kako Bog želi da Mu se pridružim?

Ako je vaš razred dovoljno velik, podijelite se u manje skupine i pokušajte odgovoriti na ova dva pastorova pitanja. Kako se vaš razred može pridružiti Bogu u onome što On već čini u vašoj sredini preko drugih ljudi i organizacija? Ako ste u mogućnosti, navedite na ploči projekte koji se odvijaju u vašoj crkvenoj zajednici. Pitajte članove razreda kako se vaša crkva može pridružiti i poduprijeti dobre projekte koji su već u tijeku. Iznesite prijedloge. Ako ne znate što se događa u vašoj društvenoj zajednici, zakažite sastanke s predstavnicima zajednice. Pitajte ih kako im vaša crkva može pomoći.

Ilustracija: Kada je vlak napustio željezničku postaju, konduker je počeo provjeravati karte putnika. Pogledao je kartu prvog putnika i rekao: "Prijatelju, mislim da ste u pogrešnom vlaku." Čovjek je odgovorio: "Ali prodavač karata uputio me je na ovaj vlak." Konduker je nazvao prodavača karata i shvatio da se i on nalazi u pogrešnom vlaku! (Sermon Illustrations, <http://www.sermonillustrations.com/a-z/l/leadership.htm>)

Pitanja za razgovor

1. Ako se vođa izgubi, kako sljedbenici mogu ostati na pravom putu?
2. Nakon počinjenog grijeha protiv Bat-Šebe, kako je kralj David ostao na pravom putu, vladajući pravedno i milostivo? Prisjetite se u razredu Psalma 101.

Sveto pismo: Ilustracija Johna Stotta, zagovornika pravde i milosrđa, prikazuje siromašne onako kako su opisani u Izrekama. Prikaz siromašnih zasiva se na tri retka iz Izreka: 14,31; 29,7; 31,8. Ako je moguće, nekoliko dana unaprijed dodijelite svaki od ova tri teksta po jednom članu razreda; zamolite ih da pripreme komentar o tome kako oni razumiju ovaj redak. Neka iznesu svoje mišljenje ostatku razreda.

1. Izreke 14,31 — "Tko tlači siromaha, huli na stvoritelja, a časti ga tko je milostiv ubogomu."

Naš stav prema siromašnima odražava se u našem stavu prema Bogu. Isto tako, naš stav prema Bogu odražava se u našem stavu prema siromašnima. Bog je siromašnima podario dostojanstvo. Oni imaju neprocjenjivu vrijednost. Uzmite pohabanu papirnatu novčanicu i pokažite je razredu. Pitajte ih: "Koliko vrijedi ova novčanica? Vrijedi li manje zato što je izgužvana i izbljedjela?"

2. Izreke 29,7 — "Pravednik razumije pravo malenih, a opaki ne shvaća spoznaju."

Pročitajte ovaj redak zajedno, naglašavajući prvo riječ “pravednik”, zatim “razumije”, a onda riječ “pravo”. Razgovarajte o tome što znači svaka od istaknutih riječi. Na koji način ovaj redak pojašnjava što znači biti pravednik ili bezbožnik?

Pročitajte u razredu 2. Korinćanima 8,13.14. Zapazite: riječ “jednakost” javlja se dvaput. Grčka riječ *isoteis*, “jednakost”, može značiti i “pravednost” ili “pravda” — *koja se mora primijeniti na sve ljude*. Pokažite sliku vage koja prikazuje koncept: jednakost = pravda.

3. Izreke 31,8 — “Otvaram usta svoja za nijemoga i za pravo sviju nesretnika što propadaju.”

Ovaj redak jasno prikazuje treću karakteristiku biblijske slike siromašnih. Siromašni su nemoćni i nijemi. Kako mi i naša crkva možemo govoriti u ime nemoćnih i nijemih? Koje mjesto zalaganje za siromašne i potlačene zauzima u poslanju Crkve? Zapazite da Duh Sveti i Isus imaju ulogu Branitelja koji djeluju u korist bespomoćnog čovječanstva. Vidi Ivan 14,26; 1. Ivanova 2,1. Grčka riječ *parákletos* u Ivanu 14,26 prevodi se kao “Branitelj”, “Utješitelj” ili “Pomoćnik”. Tješjenje je Božja osobina, a Njegova Crkva treba odražavati Njegov karakter.

PRIMJENA

U ovom dijelu ispričajte sljedeće dvije priče i primijenite ih:

1. Dietrich Bonhoffer bio je hrabri pobornik pravde i milosrđa, zbog čega se našao u zatvoru. U zatvoru je napisao: “Tu i tamo ljudi bježe od javnih rasprava i sklanjaju se u svetište osobnih vrlina. Međutim, svatko tko ovo čini mora zatvoriti svoja usta i oči pred nepravdom koja ga okružuje.” (Dietrich Bonhoffer, *Letters and Papers from Prison: The Enlarged Edition*, New York: Touchstone, 1997., str. 5)

Postavite u razredu sljedeća pitanja: Što prethodna izjava Dietricha Bonhoffera znači za vas? Kako se vi kao adventistički kršćanin trebate ponašati tamo gdje vlada nepravda i gdje nema milosti?

2. Alan i nekoliko ljudi iz njegove crkve naizmjenično posjećuju jedno sklonište za beskućnike. Alan je tamo upoznao Gorana koji je upravo pušten iz zatvora. Goran je izjavio: “Oprosti mi što se ne smijem; izgubio sam jedan zub u tučnjavi u zatvoru.” Duh Sveti potaknuo je Alana da učini nešto u vezi s Goranovim osmijehom. Ispričao je Goranovo iskustvo u subotnjoškolskom razredu i jednom suosjećajnom stomatologu iz crkve. Zahvaljujući velikodušnosti razreda i stomatologa, Goranov problem bio je riješen. Goran je suznih očiju rekao: “Ne želim pokvariti svoj novi izgled, stoga više neću pušiti!” Zatim je dodao obra-

tivši se svojem prijatelju: “Gledaj, Alane. Vratio mi se osmijeh!” Alan je zaključio da postoji veza između subotnje škole i suosjećanja. Kako vaš razred može učiniti nešto slično?

Plač proroka

OPĆI PREGLED

Starozavjetni proroci često su sebe smatrali stražarima zidova Si-ona. U nastojanju da ljubomorno sačuvaju blagostanje Božjeg naroda, upozoravali su ih na opasnosti koje su prijetile izvana i iznutra. Bog ih je pozvao da vape za pravdom i objavljuju Božje sudove. Bio je to ozbiljan zadatak za proroke poput Ezekiel, kome su dane jasne naredbe: “Sine čovječji, postavih te za čuvara doma Izraelova. I ti ćeš riječi iz mojih usta slušati i opominjat ćeš ih u moje ime. Kad bezbožniku rekнем: ‘Umrijet ćeš’, a ti ga ne opomeneš i ne odvrtiš od zla puta njegova kako bi mu spasio život, on će umrijeti sa svojega bezakonja, ali ću ja od tebe tražiti račun za krv njegovu. A kad opomeneš bezbožnika, a on se ne odvrti od bezakonja i od zla puta svojega, on će umrijeti zbog svoje krivice, a ti ćeš spasiti svoj život.” (Ezekiel 3,17-19)

U ovoj pouci postajemo svjesni Božje upornosti u pozivanju naroda da teži za pravdom. Pouka otvara naše oči za društvene i duhovne reforme za koje su se zalagali mnogi proroci, kao što su: 1) pastir-prorok Amos, koji poziva svoj narod da teži pravdi i pravednosti; 2) Mihej, čija je poruka Ahazu upućena u vrijeme kada kraljevstvo dostiže najniži stupanj pravde svih vremena; 3) Ezekiel, koji se obraća izgnanicima u Babilonu; 4) Izaija, koji poziva Božji narod da održi mesijansku nadu o narodu u kojem će vladati pravda. Gdje su danas glasovi koji pozivaju na pravdu i milosrđe?

Učiteljevi ciljevi: Stavite izazov pred razred da se pridruži glasovima koji danas prema običaju starozavjetnih proroka još uvijek pozivaju na pravdu.

KOMENTAR

Ilustracija: Rijetko kad je postojala takva potreba za pobornicima pravde kao u vrijeme ropstva u Americi i nakon Građanskog rata u toj zemlji. Adventisti su imali priliku pokazati hoće li odgovoriti na izazove onoga vremena i služiti svojoj braći i sestrama crne boje kože. Delbert Baker u svojoj seriji *In Search of Roots: Adventist African Americans*,

govori o prekretnici u adventističkoj povijesti kad je u pitanju ova tema: “Odlučujuća prekretnica u povijesti rada Crkve u vezi s crnačkim pitanjem dogodila se 1892. godine kada je Ellen G. White uputila povijesnu poruku ‘Naša dužnost prema ljudima druge boje kože’. Poruka je bila upućena zastupnicima na 29. zasjedanju Generalne konferencije u Battle Creeku u državi Michigan. Ellen G. White je tvrdila da Crkva, nakon mnogo godina nebrige, više ne može zanemarivati svoju dužnost prema pripadnicima crne rase a da pritom ne izazove Božje negodovanje. Potpuno svjesna nepopustljivog stava svoje poruke, priznala je: ‘Znam da će me ovo što sada govorim dovesti u sukob. To ne priželjkujem, jer sukob traje već godinama; ali ja ne želim živjeti kao kukavica niti umrijeti kao kukavica ostavljajući nedovršen posao. Moram slijediti put svojega Učitelja.’”

Pitanje za razgovor: Zanimljivo je da Ellen G. White prepoznaje kukavištvo i hrabrost kao pokretačku silu biblijske pravde. Koja pitanja biblijske pravde danas zahtijevaju “hrabrost” u vašem kontekstu?

Sveto pismo: U Bibliji vlada načelo okrenutosti prema drugima. Ovo načelo možemo uočiti u radu biblijskih proroka. Proroci su bili branitelji. Nisu bili zaokupljeni zalaganjem za sebe. Umjesto toga, oni su branili, uvjerali, molili se i prigovarali u ime drugih. Govorili su u ime onih koji nisu imali pravo glasa ili čiji su naponi bili ugušeni kada su se s pravom bunili. Cilj je zastupanja dobrobit i bolji život ljudskog roda.

Vjernici katkad izbjegavaju prosvjede ili zalaganje za druge zbog straha da se ne bi mislilo kako se previše bave politikom. Pročitajte Jeremija 22,1-3.13-17. Jeremija, još jedan prorok branitelj, posredovao je u korist potlačenih pred narodnim vođama u njegovo vrijeme. Pročitajte riječi Jana Paulsena i porazgovarajte o njihovom značenju.

“Postoji velika razlika između podizanja glasa u javnosti i težnje za političkom moći. Kao Crkva — i kao pojedinci — ne samo da imamo pravo, već i obvezu da postanemo moralni glas u društvu; da govorimo jasno i rječito o onome što se odražava na naše vrijednosti. Ljudska prava, vjerska sloboda, javno zdravlje, siromaštvo i nepravda — ovo su neka područja u kojima imamo bogomdanu odgovornost da zastupamo one koji nemaju pravo glasa.” (Jan Paulsen, “Serving Our World, Serving Our Lord”, *Adventist World*, svibanj 2007., str. 9,10)

Sveto pismo: Zamolite članove razreda da naizmjenično čitaju sljedeće retke iz knjiga proroka Amosa, Miheja, Ezekijela i Izaije. Kako

su tekstovi povezani sa zastupanjem? Prijedlozi za učiteljeve komentare priloženi su u zagradi.

1. Amos 5,21-24. (Iako je Bog odredio vjerske blagdane i običaje koji se spominju u Amosu, Boga još više zanima kako se ophodimo prema našim bližnjima koje je stvorio na svoju sliku. Nasuprot njima, što Bog voli i što Mu je milo? Vidi Izaija 61,8; Jeremija 9,24)

2. Mihej 6,1-5. (U ovim redcima prorok vodi Gospodnji slučaj, kao Njegov branitelj, u prizoru suda pred bregovima i gorama, koje su poput svjedoka [Mihej 6,1.2]. Kada je Bog dao svoj moralni Zakon [Izlazak 20], također su bili prisutni bregovi i gore. U Miheju 6,6.7 čitamo Mihejeva retorička pitanja postavljena u ime naroda.

Pronađite odgovor na ova retorička pitanja u 1. Samuelovoj 15,22. Pročitajte zatim Mihej 6,8, gdje se govori o onome najvažnijem što je Božji narod zanemario. Njihovo duhovno sljepilo navelo ih je da ponude Bogu sve osim jedne stvari koju je On želio — iskrenu posvećenost koja se očituje u pravednom ponašanju [vidi Ponovljeni zakon 10,12-19; Matej 22,37-39]. O problemu plitke pobožnosti koja se stavlja ispred istinske duhovne posvećenosti vidi: Ellen G. White, *Isusov život*, str. 320; u izvorniku 396)

3. Ezekiel 16,49-52. (Gradovi Sodoma i Samarija činili su se u usporedbi s Judom pravednijima. Obično se više brinemo zbog grijeha koje smo učinili. U Mateju 25,41-46 jasno stoji da grijeh nečinjenja jednostavnih djela ljubavi neće izići na dobro na konačnom sudu. “Jer koji zna dobro činiti i ne čini, grijeh mu je.” [Jakov 4,17])

4. Izaija 59,2-4.8.9.14-16. (Bog kaže da su bezakonja i grijesi razdvojili Njegov narod od Njega. Njihov grijeh ogledao se u tome što nije bilo pravde u zemlji, kao u slučaju tlačenja siromašnih. Bog je bio začuđen što nema posrednika i nekoga tko će izraziti nezadovoljstvo u vezi s tim grijehom [Izaija 59,16]. Grijeh je prijestup Božjeg zakona ljubavi i pravde [1. Ivanova 3,4].)

Pitanje za razgovor: Na koje se posebne načine možemo pridružiti prorocima i svesrdno i cjelovito pomoći Crkvi da ispuni svoje poslanje, koje dijelom obuhvaća zalaganje za siromašne (Izaija 59,16)?

Sveto pismo: Načela iznesena u Miheju 6,8 vode nas dalje od samih bogoslužnih obreda (žrtve paljenice itd.) i upućuju na tri načela koja čine srž onoga što je dobro: 1) “činiti pravicu”, 2) “milosrđe ljubiti” i 3) “smjerno sa svojim Bogom hoditi”. Prva dva načela odnose se na horizontalne, međuljudske odnose, a treće se odnosi na vertikalni odnos između čovjeka i Boga. Smjerno hodanje s našim Bogom poboljšat će

naše horizontalne, međuljudske odnose, jer će nam On pomoći da odražavamo Njegov pravedan i milosrdan karakter pred ljudima.

Ilustracija: Britanski propovjednik William E. Sangster postavlja pitanje: “Može li netko biti dobar a da nije pobožan, ili biti pobožan a da nije dobar?” Pojedinci tvrde da su dobri i poštteni bez vjere. Na primjer, podsjećaju nas na sva njihova nesebična i pravedna djela koja čine i tvrde da su svu tu dobrotu pokazali ne prisustvujući bogoslužjima i propovijedima. Mogu li se vjera i moralnost razdvojiti?

Sangster u jednoj od svojih propovijedi pod nazivom “Dobar bez Boga”, zasnovanoj na Miheju 6,8, pokazuje da su ljudi koji kažu da su “dobri bez Boga” često, u posebnom smislu, proizvod vjere koju preziru. Sam temelj njihovog karaktera izgrađen je pod neposrednim kršćanskim utjecajem. Jedan od mnogih primjera jest život Samuela Romillyja, koji je odbacio kršćansku vjeru, ali je učinio iznimno djelo time što je pravilnik u engleskim državnim zatvorima učinio humanijim. On je bio dobar čovjek, ali nije bio pobožan. Međutim, njegov biograf jasno ističe da je bio unuk izbjeglica hugenota, koji su radije pobjegli u stranu zemlju nego da se odreknu svoje vjere u Boga. Odrastao je u domu u kojem je Krist bio na prvom mjestu i njegov visoko moralni karakter koji se zalagao za pravdu u milosrde potjecao je iz tih ranih godina.

PRIMJENA

Proročki glas Ellen G. White jasno progovara o pravdi. Pročitajte u razredu sljedeći navod: “Mnogi osuđuju zla djela koja znaju da postoje, ali smatraju da nemaju nikakvu odgovornost o tom pitanju. Nije tako. Svaki pojedinac vrši utjecaj u društvu.” (*The Advent Review and Sabbath Herald*, 15. listopada 1914.)

Razgovarajte o tome koje korake svaki član razreda može učiniti da bi ispunio Božji poziv da bude aktivan i da “vrši utjecaj u društvu”.

Crkva adventista sedmoga dana u prošlosti je naglašavala eshatološku ulogu proroka. Istodobno, Pismo prikazuje još jednu važnu dimenziju službe proroka i u širem smislu Crkve. Bog poziva svoj narod da se vrati društveno-ekonomskim i etičkim načelima. Isus dalje razrađuje ova načela u Mateju 5,13-48, koja su također ukratko izložena u Mateju 22,35-40 i Luki 10,27.

Pitanja za razgovor: Kako možemo napraviti ravnotežu između važne uloge objavljivanja događaja koji će prethoditi drugom Isusovom dolasku i pozivanja ljudi da se vrate načelima koja je Bog dao u vezi s

pomaganjem nevoljnima, utemeljenima na Zakonu i Prorocima, i oblikovanim po uzoru na život i službu najvećeg od svih Proroka — Isusa Krista? I ne samo to: kako možemo utjeloviti ova načela u našem postojanju kao Crkve? Pozovite članove razreda da ispričaju kako oni osobno objavljuju i primjenjuju ovu važnu stranu, katkad nedovoljno naglašenu, “neprolazne Radosne vijesti”, zajedno s radosnom viješću o Isusovom drugom dolasku.

Klanjanje Stvoritelju

OPĆI PREGLED

Bilo bi logično zaključiti da oni koji se klanjaju Bogu pravde, pravednosti i milosrđa pokazuju iste vrline; ali nije uvijek tako kad je Božji narod u pitanju. Međutim, pravo obožavanje Boga ne smije biti neusklađeno s karakterom Onoga kome se klanjamo.

U ovoj pouci zapažamo da se briga o drugima izgubila kada se Božji narod okrenuo idolopoklonstvu. Pozvani smo da ozbiljno razmotrimo činjenicu da obožavanje Jahve obuhvaća zavjetni odnos u kojem On djeluje preko svojih sljedbenika da bi pokazao svoje vrijednosti, među kojima su milosrđe i nesebična služba potlačenima. Ova pouka nas upozorava da prinošenje žrtava i vjerski običaji, kao i nemarni i besmisleni prilozima, nisu zamjena za milosrđe i pravdu koje treba pokazati prema manje sretnima. Proučavajući poruku iz 58. poglavlja Knjige proroka Izaije, saznajemo da Bog opisuje pravi post kao nesebičnu službu i poziva da razvezujemo “spone jarmene” (redak 6), nahranimo gladne, pružimo utočište beskućnicima i obučemo gole. On neće čuti molitve koje se uzdižu s bogoslužja u čijem je središtu vlastito “ja”. On neće pohvaliti svoj narod ako takvu službu Bogu vrši subotom. Ugledajući se na Njegov primjer, postajemo svjesni Isusove krajnje težnje da se bogoslužje Njegovih sljedbenika sastoji u revnom ispunjavanju potreba drugih.

Učiteljevi ciljevi: Istražite sa svojim razredom značenje istinskog bogoslužja, pri čemu naš život treba biti u skladu s onim što znamo da bismo bili iskreni prema Bogu. Prema tome, moramo se klanjati Bogu u duhu i istini.

KOMENTAR

Ilustracija: Koncem kolovoza 2011. Karibe i istočnu obalu Sjedinjenih Američkih Država snažno je pogodio uragan Irena. Nakon što je uragan za sobom ostavio pustoš u državi New Jersey, vjernici iz obližnje adventističke crkve dijelili su dva dana pomoć stradalima u susjedstvu. Kome je u susjedstvu potrebna vaša pomoć? Kako Isus u usporedbi o

milosrdnom Samarijancu odgovara na pitanje: “Tko je moj bližnji?” (Luka 10,25-37) Rečeno je da je naš bližnji svatko u našem okruženju kome je potrebna naša pomoć. Kako vaša mjesna crkva može ispuniti potrebe ljudi u vašem okruženju? Kako vam služenje potrebama drugih pomaže da probudite svoje iskustvo sa Stvoriteljem?

Sveto pismo: Dwight Nelson u svojoj knjizi *Pursuing the Passion of Jesus* objašnjava da 58. poglavlje Knjige proroka Izaije ima dvije krajnje točke: Dan čišćenja Svetišta na početku poglavlja (Izaija 58,1) i subotu na kraju poglavlja (Izaija 58,13.14).

Blagdan truba obilježavao je početak deset dana posvećenja i pokajanja prije Dana očišćenja. U trube se trubilo prvog dana sedmog mjeseca u okviru pripreme za Dan očišćenja koji je padao desetog dana sedmog mjeseca (vidi Levitski zakonik 23,23-27).

“Moj narod” (Božji narod), u starozavjetno i u današnje vrijeme, prihvaća nauk o sudu i čišćenju Svetišta.

Druga krajnja točka u 58. poglavlju Knjige proroka Izaije, subota, još je jedno vjerovanje koje Božji narod prihvaća. Bog se ne žali da Njegov narod zanemaruje ova važna vjerovanja — subotu ili Dan očišćenja — već snažno prigovara zanemarivanju onoga što se javlja između ta dva vjerovanja — pravog “posta” ili pokazivanja milosrđa siromašnima i potlačenima.

Iznoseći karakteristike pravog posta, Izaija u dvije riječi sažima pitanja o kojima govori u 58. poglavlju: ortodoksija i ortopraksija. Ove termine možemo definirati na sljedeći način:

● ortodoksija (grč. *orthos* — ispravan, i *doxa* — mišljenje), “ispravno razmišljanje” ili “ispravno vjerovanje”.

● ortopraksija (grč. *orthos* — ispravan, i *praxis* — ponašanje), “ispravno djelovanje” ili “ispravno ponašanje”.

Ortodoksiju možemo definirati i kao poznavanje istine, a ortopraksiju kao prikazivanje istine u životu. Razgovarajte o sljedećoj izjavi: “Žar ortodoksije mora biti povezan sa suosjećanjem ortopraksije.” Zatim pitajte: Gdje su u 58. poglavlju Knjige proroka Izaije ortodoksija i ortopraksija prikazane, a gdje nisu?

Sada pročitajte izlaganje o posljednjem vremenu u 25. poglavlju Evanđelja po Mateju, kao i tumačenje ovog izlaganja u knjizi Ellen G. White *Isusov život*:

“Ovako je Krist na Maslinskoj gori svojim učenicima opisao prizor velikog sudnjeg dana. Istaknuo je da će se odluka ovog suda donijeti na osnovi jedne pojedinosti. Kad se narodi budu okupili pred Njim, posto-

jat će samo dvije skupine ljudi, a njihova vječna sudbina bit će određena onim što su učinili ili zanemarili učiniti za Njega u osobi siromašnih i napaćenih.” (str. 528; u izvorniku 637)

Kako je vjerovanje u ispravan nauk i njegova primjena povezana s konačnim sudom u 25. poglavlju Evanđelja po Mateju?

Sveto pismo i ilustracija: Pročitajte sljedeće tekstove: Ivan 2,12-16; Matej 21,12-17; Izaija 56,7. U Isusovo vrijeme središnje mjesto bogoslužja Božjeg naroda postalo je mjesto nepravde.

Crkvene zgrade i subotnja bogoslužja u našim crkvama možemo koristiti za njegovanje ozračja nade i pomoći za sve ljude.

Razgovarajte u razredu kako vaše bogoslužje može širiti nadu i suosjećanje. Tijekom posljednjih petnaestak minuta proučavanja pouke, pozovite članove razreda da isplaniraju bogoslužje na kojem će se njegovati biblijsko milosrđe i pomoć za siromašne i potlačene. Slijede ideje s kojima možete započeti:

- Sjetite se potlačenih u molitvama.

- Pročitajte biblijske tekstove koji govore o milosti i pravdi. Možete birati između više od 2.000 redaka.

- Isplanirajte bogoslužje čije će teme biti milost i pravda; iznesite što vaša crkva čini u ispunjavanju potreba društvene zajednice.

- Čak i vrijeme prikupljanja darova može biti usredotočeno na milost i pomoć. Prikupite posebne darove za posebnu društvenu potrebu koju ćete naglasiti u nekom trenutku bogoslužja.

- Analizirajte bogoslužnu praksu u vašoj crkvi. Je li ispravna? Uzima li u obzir siromašne? Najmanje? Sve rase? Djecu i starije? Posjetitelje? Jesu li uključene druge kulture i jezici? Koristi li se znakovni jezik za gluhoonijeme? Imate li rampu i dizalo za invalidska kolica? Kako propovijed zvuči beskućnicima, zlostavljanima, slabima i bolesnima, djeci ili nekome tko boluje od HIV-a?

- Poslije sa svojim crkvenim vodama razgovarajte o tome na koji biste način biblijsku milost mogli uključiti u sva vaša bogoslužja.

Izvršite uvid u stanje crkve. Je li ona mjesto iscjeljenja ili tlačenja? Zašto je tako? Što možete učiniti?

Ilustracija: Fred Prat Green napisao je himnu “When the Church of Jesus” u vrijeme kada je Crkva bila kritizirana da je previše zaokupljena svojim životom i da se ne uključuje u svijet koji je okružuje.

Razgovarajte o tome kako vaša mjesna crkva odgovara na ove izazove.

PRIMJENA

Vjernici jedne crkve postavili su znak na izlasku s crkvenog parkirališta. Kada iz crkvenog dvorišta kreću u obližnje naselje, prolaze pokraj znaka na kojem piše: “Ulazak u polje službe”.

Ako se naše subotnje bogoslužje odvija “u duhu i istini” (Ivan 4,23.24), kad izidemo, bit ćemo spremni služiti Bogu onako kako On očekuje od nas. Pravo bogoslužje dolazi iz srca i ne sastoji se isključivo od bogoslužnih običaja koji se vrše na određenom mjestu.

“U duhu i istini” znači iskreno, s najvišim sposobnostima uma i emocija primjenjujući načela istine u srcu. Ako istinski služimo Bogu, nećemo biti samo bliži našem Bogu, već i predmetu Njegove nježne skrbi — siromašnima, nevoljnima i napaćenima. “Približite se velikom Srcu nježne ljubavi i pustite neka rijeka božanskog milosrđa poteče u vaše srce i iz njega u srca drugih. Neka nježnost i milost koju je Isus pokazao u svom dragocjenom životu bude naš primjer kako da postupamo sa svojim bližnjima, a posebno s onima koji su naša braća u Kristu.” (Ellen G. White, *Iz riznice svjedočanstava*, sv. 2, str. 207; u izvorniku 255)

Pročitajte sljedeće tekstove: Amos 5,21-24; 8,4-6; Jeremija 7,4-7. Ovi tekstovi pokazuju da odlaženje u crkvu nije dovoljno.

Postavite sljedeća pitanja: Gdje je vaš um za vrijeme i nakon bogoslužja svake subote? Na što je usmjerena pozornost i naklonost vašeg uma i srca u ostatku subotnjeg dana? Razgovarajte o tome na koje biste načine subotnje bogoslužje mogli prekriti i na ostatak tjedna.

Isus i potrebiti

OPĆI PREGLED

U Mateju 11,1-15 čitamo da je Isus, nakon što je završio poučavanje svoje dvanaestorice učenika, otišao poučavati i propovijedati u galilejske gradove. Dok se Ivan Krstitelj nalazio u tamnici, posjetili su ga njegovi učenici. Donijeli su mu vijesti o “Isusovim djelima” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 163; u izvorniku 214; vidi također Matej 11,2) i o tome kako se narod slijevao k Njemu. Međutim, Ivanovi učenici “postavljali su pitanje zašto ovaj novi učitelj, ako je Mesija, ne čini ništa što bi utjecalo na Ivanovo oslobođenje. ... Ova pitanja nisu bila beznačajna. Navodila su Ivana na sumnje, koje se inače nikada ne bi pojavile.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 163,164; u izvorniku 214,215)

Ivan Krstitelj je očekivao da će Isus suditi i osloboditi Božji narod. Međutim, kada Isus nije učinio ono što je Ivan očekivao, “postao je zbunjen i uznemiren” (Isto, str. 164; u izvorniku 215). Poslao je svoja dva učenika k Isusu da im objasni svoje poslanje. Ivanovi učenici upitali su Isusa: “Jesi li ti onaj koji ima doći, ili da drugoga čekamo?” (Matej 11,3) “Isus im odgovori: Idite i javite Ivanu što čujete i vidite! Slijepi progledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se propovijeda Radosna vijest.” (Matej 11,4,5)

Iako je većina ljudi pogrešno shvatila pravu narav Isusove službe, ova pouka nas podsjeća da je hebrejsko Pismo to pretkazalo. Štoviše, Isus je svoje poslanje u odnosu na siromašne i potlačene prikazao kao ispunjenje proročanstva iz 61. poglavlja Knjige proroka Izaije.

Učiteljevi ciljevi

● Proučite u svojem razredu i usporedite Marijinu radosnu pjesmu iz Luke 1,46-55 i Aninu pjesmu iz 1. Samuelove 2,1-10.

● Zatim istražite kako svrha i cilj Isusovog poslanja utječu na svrhu i cilj poslanja vaše crkve.

● Postavite pitanje: Što je “duh viktimizacije”, ili samosažalijevanja?

● Razgovarajte o ulozi Kristovog križa u djelu koje vršimo za Njega.

● Istražite s razredom na koji je način križ krajnje očitovanje božanske ljubavi prema ljudskom rodu.

KOMENTAR

Sveto pismo: Nakon što je anđeo priopćio Mariji vijest o Isusovom rođenju, ona odlazi u posjet rođakinji Elizabeti koja je u drugom stanju. Tijekom tog posjeta, Marija, Elizabeta i njezino nerođeno dijete doživljavaju radost.

Pročitajte Luka 1,41-44. Marija u tom trenutku iskazuje svoju radost pjesmom (Luka 1,46-55). Ova pjesma puna je starozavjetnih misli i izraza. Ona otkriva Marijinu potpunu predaju Božjoj volji, njezino razumijevanje Pisma i zahvalnost koju osjeća zbog Spasitelja. Poput Anine pjesme (1. Samuelova 2,1-10), Marijina pjesma otkriva Boga koji brani potlačene i služi gladnima. Ona također pokazuje Marijinu poniznost i svijest o njezinoj uzvišenoj ulozi kao Božje izabranice.

Pročitajte Aninu pjesmu u 1. Samuelovoj 2,1-10. Koje sličnosti uvidate između Marijine i Anine pjesme?

Sveto pismo: U Luki 4,14-30 čitamo o Isusovom povratku u Njegov rodni grad u kojem objavljuje svrhu i cilj svojeg poslanja, što je zabilježeno u 18. i 19. retku. Isus ovdje navodi riječi iz Izaije 61,1.2, ali pri čitanju izostavlja drugu polovinu 2. retka: "... i dan odmazde Boga našega; da razveselim ožalošćene na Sionu." Isus želi naglasiti da još nije došlo vrijeme za sud osvete (vidi Ivan 3,17). Umjesto toga, Isus je bio usredotočen na uspostavljanje oprosne godine. Iskrena posvećenost uspostavljanju oprosne godine na kraju bi dovela do preobraženja zajednice. Zapazite kakvo je obećanje daje Bog u Izaiji 61,3.4: "... da razveselim ožalošćene na Sionu i da im dadem vijenac mjesto pepela, ulje radosti mjesto ruha žalosti, pjesmu zahvalnicu mjesto duha očajna. ... Oni će nanovo dići drevne razvaline, sazdati opet mjesta poharana, ruševine prošlih pokoljenja."

Nema mnogo dokaza da su se Izraelci u potpunosti pridržavali naloга oprosne godine, ali do Isusovog vremena vođe Velikog vijeća pronašli su način da zakonski zaobiđu ove naloге, što Isusovu izjavu u Luki 4,19 o godini milosti Gospodnje (oprosnoj godini) čini još značajnijom.

Pitanja za razgovor: Kako se svrha i cilj Isusovog poslanja može usporediti sa svrhom i ciljem poslanja vaše crkve? Prisjetite se crkvenih događaja i projekata iz prošle godine i zapazite smjer u kojem vaša crkva ide.

Ilustracija: Sundar Singh (1889.—1929.) bio je kršćanski misionar iz Indije koji je širio Božju riječ među Tibetancima u području Himalaja.

Jednog poslijepodneva, dok su on i njegov suputnik pješačili po brdovitoj stazi na Tibetu, zahvatila ih je snažna snježna oluja. U trenutku kada se oluja malo smirila, Sundar je slučajno pogledao preko ruba strmine i ugledao kako u snijegu u podnožju litice, oko devet metara ispod staze, leži tijelo nekog putnika. Očito je pao sa staze i hitno mu je bila potrebna pomoć. Dok se Sundar spuštao niz liticu kako bi spasio ovog čovjeka, njegov suputnik ga je odgovarao. Upozorio je Sundara da će se, ako izgube vrijeme u nastojanju da spase ovog stranca, sva trojica smrznuti u snježnoj oluji prije nego što dođu do skloništa.

Sundar je ipak bio odlučan u namjeri da spasi bespomoćnog čovjeka i zamolio je svojeg suputnika da mu pomogne. Ali ovaj je to odbio. Otišao je da bi spasio svoj život.

Sundar se oprezno spustio niz strminu i došao do bespomoćnog čovjeka. Bio je teško ozlijeđen jer je prigodom pada slomio nogu. Sundar je ponio stranca na svojim ramenima. Pokrio ga je dekom dok se penjao uz sklizavu i strmu stazu pod teškim teretom. Nakon nekoliko sati napornog puta, noseći težak teret po strašnoj snježnoj oluji, Sundar je upravo prije mraka stigao u najbliže selo. Bio je mokar od znoja.

Iznenada se sapseo o neko ljudsko tijelo, polupokriveno, na putu okovanom ledom. Bilo je to smrznuto tijelo njegovog suputnika koji ga je napustio i nastavio put sâm da bi spasio svoj život.

Sundar je odnio nesretnika u toplo i sigurno sklonište u selu i pružio mu svu potrebnu pomoć. Shvatio je da je spašavajući život ovom strancu zapravo spasio sebe. Naprezanje od nošenja teškog tereta i dodir njihovih tijela ugrijalo ih je i spasilo im živote. Sjetio se Isusovih riječi: "Jer tko hoće spasiti život svoj, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj radi mene, spasit će ga." (Luka 9,24)

Jedan od učenika Sundara Singha jednom ga je upitao: "Koji je najteži životni zadatak?" Sunder je odgovorio: "Nemati teret za nošenje!" Dar nesebične službe pomaže i onome koji služi. (<http://christian.moral-stories.com/2012/08/selfless-service.html>)

Sveto pismo: Pročitajte Ivan 5,1-15. Isus je jedne subote prolazio kraj Ovcjih vrata u blizini kupališta Bethesde (kuće milosti) sjeverno od Hrama u Jeruzalemu. Ugledao je čovjeka koji je bio nepokretan trideset osam godina. Isus mu postavlja pitanje: "Želiš li ozdraviti?" Odgovor ovog nepokretnog čovjeka jednostavno je trebao glasiti: "Da, želim biti zdrav." Umjesto toga, čovjek se usredotočio na prepreke: "Gospodine ... nemam nikoga da me spusti u ribnjak kad se pokrene voda, a dok ja dodem, drugi side prije mene." (Ivan 5,7)

Kada se suočite s preprekom, mislite li na nju umjesto na milost koja vam se nudi da biste je prevladali? Ako je tako, počete ćete sumnjati da ćete ostati u položaju u kojem se nalazite. Usredotočivanje na prepreke navodi vas na pomisao kako nemate snage da nešto poduzmete u vezi sa svojim stanjem. Također ćete misliti da svatko želi biti ispred vas. Mislit ćete da ne možete ostvariti svoj cilj zato što vas majka nije dovoljno poticala kada ste bili dijete, ili zato što vas je otac napustio, ili zato što vaša obitelj nije blizu da vam pomogne. Možda nećete moći upravljati okolnostima. Možda ćete čak postati žrtva određenih prilika. Međutim, možete odlučiti kako ćete odgovoriti na te prilike. Ne dopustite da duh viktimizacije upravlja vašim životom ili vašim odlukama. Viktimizacija sputava našu osobnost, pretvarajući ranjene u invalide. Trebamo skrenuti svoj pogled s problema i usmjeriti ga na rješenje. Isus je aktivan kada čovjeku nudi brzo rješenje: “Ustani, uzmi svoju postelju i hodaj!” reče mu Isus. Odmah ozdravi taj čovjek, uze svoju postelju i počeo hodati.” (Ivan 5,8.9)

Pitanja za razgovor

1. Tko je, zbog negativnog odgovora na nesretne okolnosti, postao “invalid” u vašoj zajednici?
2. Jesmo li i mi postali invalidi, i ako jesmo, na koje načine?
3. Jesu li neki od onih kojima služimo zahvaćeni duhom viktimizacije? Kako im možemo pomoći da se uzdignu iznad određene situacije?

Sveto pismo: Apostol Pavao izjavljuje: “A ja sam daleko od toga da se ičim ponosim, osim križem Gospodina našega Isusa Krista, po kome je meni razapet svijet i ja svijetu!” (Galaćanima 6,14) U ovom se tekstu navode tri aspekta križa: 1) križ Gospodina našega Isusa Krista koji nas navodi da Mu odamo hvalu; 2) razapinjanje svijeta u srcu vjernika; i 3) razapinjanje sebe svijetu. Što ova tri aspekta križa mogu značiti u našem svakidašnjem hodu s Bogom? Kako ovi aspekti umiranja vlastitog “ja” i svijeta utječu na sve što činimo?

PRIMJENA

“Svijetu danas treba ono što mu je trebalo i prije devetnaest stoljeća — Kristovo otkrivenje. Treba izvršiti veliko djelo reforme, a samo se Kristovom milošću može dovršiti djelo tjelesne, umne i duhovne obnove.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 79; u izvorniku 143)

“Uvijek držimo na umu da je predmet zdravstveno-misionarskog djelovanja uputiti grijehom oboljele muškarce i žene k Čovjeku s Golgote koji uzima na se grijeha svijeta.” (Isto, str. 80; u izvorniku 144)

Potaknite članove razreda da koriste prilike i ukazuju ljudima koji ma služe na “Čovjeka s Golgote”. Zamolite ih da ispričaju na koje načine to mogu učiniti. Budite u kontaktu s njima u idućim tjednima i zamolite ih da u razredu iznesu svoja iskustva o uspjehu koji su postigli. Za početak predložimo neke ideje koje su drugi primijenili:

1. Pozovite neku osobu na proučavanje u malu skupinu. Pitanja i teme koje se tamo iznose mogu biti poticaj za nastavak proučavanja Biblije sa zainteresiranim članovima.

2. Iznesite svoje osobno iskustvo obraćenja nekome kome vas je Bog poslao. U Djelima 26,11-27 možete vidjeti kako je to učinio Pavao. Slijedeći Pavlov pristup kralju Agripi, u svoje svjedočanstvo uključite: 1) svoj život prije nego što ste upoznali Krista, 2) kako ste upoznali Krista i 3) rezultat susreta s Kristom. Pitajte sugovornika kakav je dojam iskustvo ostavilo na njega. Pozovite članove razreda da vježbaju iznošenje osobnog svjedočanstva u parovima.

3. Kako vas Duh vodi, iznesite Evanđelje nekome tko želi slijediti Isusa. Uključite sljedeća tri elementa: problem grijeha (Rimljanima 3,23; Izaija 59,2); rješenje grijeha (Rimljanima 6,23); osobno prihvaćanje rješenja (Efežanima 2,8.9). Zatim pozovite tu osobu da prihvati Krista kao svojega osobnog Spasitelja. Pođite na molitvu pozivajući osobu da svaku rečenicu ponavlja s vama: “Shvaćam da sam grešnik i da zaslužujem smrt. Prihvaćam Tvoj dar vječnog života. Želim da budeš moj Gospodin i Spasitelj. Hvala Ti za dar koji si mi dao.”

“Jednomu od ove moje najmanje braće”

OPĆI PREGLED

Kada se osvrnemo na Isusovu službu na Zemlji, ganuti smo ne-sebičnošću koju je pokazao u svojem svakidašnjem pristupu ljudima. Nastojao je produbiti odnose s drugima utvrđujući i otkrivajući prvo njihove osnovne potrebe, a zatim ih navodeći da prepoznaju svoje veće potrebe. “Naš je Gospodin Isus Krist došao na ovaj svijet kao neumorni sluga ljudskim potrebama. ... Došao je ... ljudima donijeti cjelokupnu obnovu. Došao je dati ljudima zdravlje, mir i savršenstvo karaktera.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 7; u izvorniku 17)

Učiteljevi ciljevi

● Proučite u razredu osnovna načela koja nalazimo u Govoru na Gori (Matej 5—7), uključujući blagoslove i blaženstva koja je Isus pojašnio svojim sljedbenicima.

● Ohrabrite članove razreda da se suoče s nepravdom.

● Stavite pred njih izazov da u novom svjetlu sagledaju nepravde koje su im učinjene.

● Podsjetite svoje učenike da moraju više misliti na druge nego na sebe kada se suoče s određenom potrebom “bližnjeg”.

● Slično tome, podsjetite učenike da će nam, iako smo spašeni milošću po vjeri u Isusa, biti suđeno po tome kako ta vjera djeluje u služenju “jednomu od ove moje najmanje braće”.

● Proučite u razredu kako će ostvarivanje Isusovog nauka i službe pripremiti našu Crkvu i nas za Njegov drugi dolazak.

KOMENTAR

Sveto pismo: Krist je u Govoru na Gori iznio vrijednosti nebeskog kraljevstva koje Njegov narod treba njegovati na Zemlji. Gospodnja molitva, koju je izgovorio u Govoru na Gori, glasi: “Dodi kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji!” (Matej 6,10) Za

blaženstva se kaže da su javni proglas Kristovog kraljevstva. Ova načela bit će pokazana u našim djelima.

Blaženstva se mogu odnositi i na pravdu. Na primjer, grčka riječ za “pravednost” u poznatom blaženstvu u Mateju 5,6 prevodi se i kao “pravda”.

Kao što smo zapazili u prethodnoj pouci, riječi “pravednost” i “pravda” katkad se i u Starom i u Novom zavjetu mogu koristiti jedna umjesto druge. Uglavnom se jedna hebrejska (*tsedeq*) i jedna grčka (*dikaiosune*) riječ koriste za oba izraza.

Tekst u Mateju 5,6 metafora je za moralnu čestitost. Ova stilska figura može biti aluzija na Psalam 37,12-17, koji govori o vremenu kada će se sila tlačitelja “slomiti” (Psalam 37,17). Zamolite članove razreda da pročitaju ovaj tekst koji izražava želju za osobnom pravednošću kao i pravednošću cijelog svijeta koja je prikazana Božjom pravednošću (ili pravdom), i da porazgovaraju o njemu. Porazgovarajte i o sljedećem: Koji su još dijelovi blaženstava povezani s pravdom i milošću?

Isus odmah nakon izgovaranja blaženstava utvrđuje identitet kršćana: “Vi ste sol zemlji”, “Vi ste svjetlo svijetu” (Matej 5,13.14). Mi smo sol i svjetlo kada živimo prema načelima blaženstava. Netko je jednom rekao da je teže biti sol nego svjetlo. Razgovarajte u razredu o toj izjavi u kontekstu aktivnog uključivanja u društvenu zajednicu. Kakvu važnu ulogu vrši i sol i svjetlo u službi društvu? (Na primjer svjetlo obično svijetli iz određene udaljenosti, razgoni tamu i pomaže nam da pronademo ono što je izgubljeno. Međutim, biti “sol” zahtijeva dodatnu posvećenost jer se mora miješati s potpuno različitim sastojcima da bi njezina povoljna svojstva imala utjecaja.)

Ilustracija: Prije nekoliko godina skupina psihologa provela je istraživanje nadahnuta usporedbom o milosrdnom Samarijancu. Okupili su skupinu studenata teologije i zamolili ih da pripreme kratko izlaganje o ovoj temi. Studenti su zatim trebali proći jednom stazom do obližnje zgrade i tamo održati govor. Na putu do tog mjesta svaki student je naišao na čovjeka, glumca, koji je ležao na zemlji stenjući i kašljući.

Nekoliko studenata zaustavilo se da pomogne čovjeku ili da ga pita je li dobro. Neki su se čak sapleli o napaćenog čovjeka žureći se na zakazano izlaganje u susjednoj zgradi. Psiholozi su zaključili da suosjećanje i ljubav prema ljudima prečesto djeluje u teoriji, ali ne i u praksi. (Bryan Patterson, “Being a Good Samaritan is More Than Just Showing Compassion”, *Herald Sun*, 25. kolovoza 2012.)

C. S. Lewis je rekao: “Lakše je njegovati oduševljenje za Ljudski rod, s velikim slovom Lj, nego voljeti pojedine muškarce i žene, pogoto-

vo one koji su nezanimljivi, ogorčeni, iskvareni ili na neki drugi način odbojni. Voljeti sve može biti izgovor da nikoga ne volimo posebno.”

Porazgovarajte u razredu o poruci prethodne priče i navoda C. S. Lewisa na osobnoj i crkvenoj razini. Navedite na ploči (ako ste u mogućnosti) prijedloge članova razreda o tome kako s teorije prijeći na služenje određenim ljudima ili društvenim skupinama.

Sveto pismo: Zamolite članove razreda da naglas pročitaju Luka 10,25-37 tako što ćete svakom učeniku dati po jedan redak. Zatim, ako je moguće, otpjevajte zajedno pjesmu “Nemoj me sad mimoići” (pjesma broj 226 u *Kršćanskim himnama*). Postavite pitanje: “Katkad pjevam i molim se ‘nemoj me sad mimoići’, a ne prolazim li ja samo i ne gledam li na drugu stranu kada vidim da je nekome potrebna pomoć?”

Razgovarajte

1. Razgovarajte o trenucima kada vam je netko prišao i pomogao.
2. Ispričajte kako ste vi prišli nekome u nevolji i pomogli mu.
3. Kako sam ja, ili moja crkva, skrenuo pogled s patnje i potreba drugih?
4. Što se događa nama, i drugima, kada okrenemo glavu na drugu stranu?

Ispričajte usporedbu o milosrdnom Samarijancu svojim riječima uspoređujući stavove glavnih likova u usporedbi. Zatim zamolite učeničke da odgovore na pitanja koja su mogli postaviti opisani likovi:

Način razmišljanja svećenika i levita: Što će mi se dogoditi ako zastanem kako bih pomogao ovom čovjeku?

Način razmišljanja milosrdnog Samarijanca: Što će mi se dogoditi ako ne stanem i ne pomognem ovom čovjeku?

Sveto pismo: Pročitajte Marko 14,7. Pojedini ljudi koriste ovaj redak kao izgovor da zanemare jednu skupinu “od ove moje najmanje braće” — siromašne. Oni navode sljedeći razlog: “Siromaha će uvijek biti, taj se problem neće riješiti. Pa i Isus je izjavio: ‘Jer siromaha ćete uvijek imati sa sobom.’ (Marko 14,7) Zašto bismo onda pokušavali riješiti ovaj problem?”

Zapazite da je Isus u Marku 14,7 naveo riječi iz 15. poglavlja Ponovljenog zakona. Kada se osvrnemo na Ponovljeni zakon, možemo bolje shvatiti kontekst Njegovog komentara u Marku 14,7. U 15. poglavlju Ponovljenog zakona dva važna teksta upućuju na siromašne. Jedan se

nalazi u 11. retku: “Kako siromaha nikad neće nestati iz zemlje, zapovijedam ti: širom otvaraj svoju ruku svome bratu, svome siromahu i potrebitu u zemlji svojoj.” Sedam redaka prije, u 4. retku, međutim, čitamo: “Da ne bude siromaha kod tebe.” Kako možemo uskladiti 4. i 11. redak, “da ne bude siromaha”, sa “siromaha nikad neće nestati iz zemlje”?

Siromašnih će i dalje biti zbog nepravde drugih ljudi. Međutim, Božja je volja da nema siromaha (Ponovljeni zakon 15,4) jer je Bog osigurao sredstva za brigu o gladnima i siromašnima. Nažalost, nepravda ljudskih bića razlog je što će uvijek biti siromašnih (Ponovljeni zakon 15,11). Postojanje siromaštva u svijetu nije izgovor za nedjelovanje, već nalog za velikodušnost.

Razgovarajte o sljedećem navodu

“Krist je rekao da će siromasi uvijek biti s nama i On svoje interese udružuje s interesima svojeg napaćenog naroda. Srce našeg Otkupitelja suosjeća s najsiromašnijim i najponiženijim među svojom zemaljskom djecom. On nam kaže da su oni njegovi predstavnici na Zemlji. On ih je stavio među nas da u našim srcima probudi ljubav koju On osjeća prema napaćenima i potlačenima.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 449; u izvorniku 535)

PRIMJENA

U razredu razgovarajte o sljedećem: Dok čekate Kristov drugi dolazak, preispitajte koliko ste vi i vaša crkva uspješni u Kristovim metodama službe i učenja koje nam je ostavio kao primjer dok je bio na Zemlji. Na primjer:

1. Ocijenite sebe od 1 do 4 u vezi sa svakim blaženstvom.
2. U svjetlu teksta u Mateju 5,14, svijetli li svjetlo u vašem osobnom životu i životu vaše crkve poput žarulje od 10 ili 300 W? Zašto?
3. Pročitajte sljedeći navod o usporedbi o bogatašu i Lazaru: “Bogataš *nije* spadao među ljude prikazane nepravednim sucem, koji otvoreno izražavaju svoje nepoštovanje i Boga i ljudi. On je sebe smatrao sinom Abrahamovim. Prema siromahu nije nasilno postupao, niti je tražio od njega da se udalji zato što bi mu i pogled na njega bio neugodan. Ako je siromahu, jadnom pripadniku ljudskog roda, pružalo utjehu da ga gleda dok on prolazi na svoja vrata, bogataš se nije protivio da ostane na tom mjestu. Ali njegova sebičnost učinila ga je ravnodušnim prema potrebama svojeg napaćenog brata.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 172,173; u izvorniku 261) Ovaj navod mogao bi se odnositi na ugledne

vjernike. On govori o tome što “bogataš” *nije činio*. Što vaša crkva može učiniti za “Lazare” u vašoj društvenoj zajednici? Kako možete pobijediti ravnodušnost?

Ako ste u mogućnosti, navedite na ploči neka važna pitanja vezana za “ovu moju najmanju braću” u vašoj društvenoj zajednici: na primjer za ljude s posebnim potrebama i trgovinu ljudima (izuzetno ozbiljan i rasprostranjen problem). Pošto je zapravo nemoguće da se vaša crkva bavi svakim pitanjem, izaberite jedno s kojim ćete započeti i isplanirajte prvi korak.

Služba u novozavjetnoj Crkvi

OPĆI PREGLED

Isus započinje Veliki nalog (Matej 28,19.20) riječju “dakle”. Kad god nađemo na ovu riječ, trebamo pogledati što joj prethodi da bismo razumjeli izjavu koja slijedi. U ovom slučaju Veliki nalog je dan na osnovi Isusove izjave: “Dana mi je sva vlast, nebeska i zemaljska.” (Matej 28,18)

Isusova zapovijed u vezi sa stvaranjem učenika, krštavanjem, poučavanjem i prebivanjem u Njemu temelji se na Njegovoj vlasti. Prečesto ovaj Veliki nalog jednostavno vidimo kao zapovijed “idite”. Međutim, u pitanju je poziv da se oslonimo na Njegovu silu i vlast dok prikazujemo Njegov karakter i nauk drugima. Njegov poziv na službu obuhvaća Njegovu samilost prema siromašnima i bespomoćnima kao što je otkriveno u evanđeljima.

U pouci za ovaj tjedan vidjet ćemo kako je novozavjetna Crkva prihvatila Kristovu sućut prema siromašnima. Vidjet ćemo kako je prva Crkva nakon Pedesetnice ustrojila službe u kojima je pokazala sućut i kako su učenici i vođe sve veće kršćanske Crkve takve službe postavili u središte svoje misije.

Učiteljevi ciljevi

- Istražite sa svojim razredom model uravnotežene i sveobuhvatne službe prikazane u Djelima 2,41-47.

- Istražite ulogu duhovnih darova danih da olakšaju crkvenu službu, i poziv upućen svakom vjerniku da služi potrebama drugih ljudi.

- Kao razred ocijenite uspjeh svoje crkve dok uz pomoć Duha Svetoga nastavljate sveobuhvatnu službu novozavjetne Crkve.

KOMENTAR

Sveto pismo: Zamolite članove razreda da pročitaju Djela 2,41-47. Navedite pet elemenata službe koje nalazimo u životu prve Crkve kao što je prikazano u ovom tekstu. Koliko ovih elemenata službe primjenjuje vaša crkva?

- Bogoslužje (Djela 2,42.46.47)
- Zajedništvo (Djela 2,42)
- Služenje zajednici (Djela 2,45)
- Sabiranje (Djela 2,41.47)
- Učeništvo (Djela 2,42)

Sveto pismo: Pročitajte Djela 9,36-42. Košuta, ili Tabita, Kristova učenica, živjela je u gradu Jopi na obali Sredozemnog mora. Tabita je aramejski prijevod grčkog imena Dorka i znači “Košuta”. Tabita je bila velikodušna osoba koja je pravila određene stvari, posebno odjeću, nevoljnima u Jopi. Bila je voljena u tamošnjoj zajednici. Kada se razboljela i umrla, vjernici koji su je poznavali odmah su pozvali Petra.

Kada je Petar stigao u dom u kojem je ležalo Tabitino tijelo, bilo je mnogo uplakanih udovica. Sve su pokazale Petru odjeću koju im je Tabita sašila. Zamolivši ih da iziđu iz sobe, Petar se pomolio i rekao ženi koja je preminula: “Tabita, ustani!” (Djela 9,40) I ona je ustala iz mrtvih. Mnogi stanovnici Jope povjerovali su u Gospodina.

Tabita nije bila vraćena iz mrtvih samo radi nje same. Petar je jednim dijelom vratio Tabitu u život zbog udovica i drugih ljudi u Jopi kojima je bila potrebna pomoć koju im je mogla pružiti. Ona je lijep primjer kako trebamo služiti ljudima oko sebe kojima je potrebna pomoć. Postoji li Tabitin duh u vašoj crkvi? Kakvu službu vaša crkva obavlja koja će u velikoj mjeri nedostajati zajednici ako se iznenada prekine?

Ilustracija: Odlike prve Crkve, kao što su prikazane u Djelima 2,41-47 i u Tabitinom životu, i danas postoje. Slijedi primjer: U posljednjih osamnaest godina skupina suosjećajnih vjernika okrenutih zajednici, pripadnika Crkve adventista sedmoga dana u Spencervilleu u državi Maryland, uključeni su u službu koju nazivaju “Keep in Stitches”. Sastaju se ujutro jednom tjedno, proučavaju i mole se, njeguju zajedništvo i ispunjavaju potrebe društvene zajednice koja ih okružuje. U podne “lome kruh” i zajedno ručaju. Sastali su se s vođama u svojem susjedstvu i shvatili da ima mnogo potreba. Ova skupina ispunila je iskazane potrebe šijući pokrivače za djecu majki koje su živjele u prihvatilištima, izrađujući jastučnice, sastavljajući komplete za osobnu njegu za beskućnike i odgovarajući na zahtjeve misijskih projekata iz inozemstva na taj način što su šili pokrivače, kape i odjeću. Što je vaša crkva učinila da utvrdi potrebe vaše zajednice? Što bi bilo potrebno učiniti kada se vidi o kojim je potrebama riječ?

Sveto pismo: Pročitajte sljedeća tri biblijska teksta o duhovnim darovima u prvoj Crkvi: Rimljanima 12,4-6; 1. Korinćanima 12,4,5; 1. Petrova 4,10.

Zapazite da ovi duhovni darovi nisu samo talenti s kojima ljudi mogu činiti što žele. Ovi darovi dani su Crkvi za službu. Apostol Pavao navodi dojmljivu listu duhovnih darova koje je Bog podario svojoj Crkvi preko vjernika. Prisjetite se u razredu ovih lista: Rimljanima 12,6-8; 1. Korinćanima 12,7-11.27-31; Efežanima 4,11-13. Napravite listu duhovnih darova koje ima vaš razred. Zamolite ih da kažu kako koriste svoje duhovne darove za službu u svojoj crkvi i izvan nje.

Ilustracija: Razmotrite sljedeće: “Novozavjetne crkve bile su zajednice ljudi koje služe, oruđa koja služe u društvu. Nikakve razlike u položaju ili statusu nisu dijelile Božji narod. Crkveni vođe prvenstveno su bili odgovorni za pripremanje vjernika za produktivnu službu i svjedočenje ljudima. Crkva nije smatrana glazbenim društvom koje je unajmilo izvođače, i sjedi i uživa u izvođenju. Crkva je bila orkestar u kojem je svakom vjerniku dodijeljena određena dionica skladbe.” (Rex Edwards, *A New Frontier: Every Believer a Minister*, Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, 1979., str. 6,7)

Razgovarajte o porukama prethodnog navoda. Postavite članovima razreda pitanje: Kako je svatko od vas pozvan da služi drugima u Isusovo ime? Potaknite članove razreda da razgovaraju o ideji “svaki vjernik misionar”.

Ilustracija: U novozavjetnoj Crkvi, a i danas, dinamičnu kršćansku zajednicu činili su vjernici koji služe drugima i uključeni su u sveobuhvatnu, holističku službu. Holističke zajednice mogu biti različite, ali imaju određene zajedničke osobine: 1) sveobuhvatno razumijevanje crkvene misije; 2) duhovnost u čijem je središtu Krist; 3) zdravu pokretačku silu zajednice i 4) sveobuhvatno služenje.

Slijede aktivnosti u koje je uključena holistička crkva:

Težeći holističkom razumijevanju crkvene misije, holistička crkva:

● Potiče dobro uravnoteženu službu koja obuhvaća učenje, evangelizam i društveni rad.

● Podupire dobročinstvo, samilost, razvoj društvene zajednice i zalaze se za pravdu. Gdje god ljudi pate, Crkvi se pruža prilika da svijetli kao Kristovo tijelo.

- Smatra da se služba u osnovi temelji na odnosima, razvija dugoročne odnose s onima koji primaju pomoć i nastoji ih privući u crkvenu zajednicu.

- Smatra da misija ima lokalni i globalni karakter.

Težeći posvećenju i bogoslužju u čijem je središtu Krist, holistička crkva:

- Usmjerava život crkvene zajednice prema istinskom bogoslužju naglašavajući duboku zahvalnost za spasenje koje primamo milošću vjerom u Krista.

- Oslanja se na silu Božjeg Duha u plodonoj službi.

- Vođena je nadahnutom Božjom riječju, poučava doktrine koje su čvrsto utemeljene na načelu *sola Scriptura* — samo Pismo — kao apsolutno moralnom načelu u određivanju što je ispravno, a što pogrešno.

- Potiče pobožan život u službi Bogu, molitvu i proučavanje radi rasta i učenja.

- Širi Božju samopožrtvovnu ljubav prema izgubljenima, usamljenima i slabima i njeguje posvećenost prema misionarskom radu kao prirodnom izdanku obožavanja Boga.

Težeći zdravoj pokretačkoj sili zajednice, holistička crkva:

- Shvaća da odnosi u crkvi trebaju biti zdravi i ispunjeni ljubavlju. Nitko ne želi dolaziti u crkvu u kojoj se osjeća napetost zato što se vjernici međusobno ne slažu.

- Moli se i podupire pastore i vođe, njeguje empatiju zbog tereta koji je Gospodin stavio na njihova pleća, strpljiva je i spremna im je oprostiti ako pogriješe.

Težeći sveobuhvatnoj službi, holistička crkva:

- Poziva, poučava, osposobljava i organizira vjernike za službu izgrađujući široku lepezu duhovnih darova.

- Podupire službu radeći skladno s drugima na organiziran način, ne smatrajući sebe posebnom, sveznajućom ili mučenicom koja nije odgovorna za druge i ne ovisi o braći i sestrama.

- Ne zaboravlja da je njezina služba usmjerena na dva područja: na ljude u crkvi i izvan nje. Jednostrana usredotočenost narušava ravnotežu.

Kao razred ocijenite svoju crkvu u odnosu na prethodno navedene kategorije.

Molite se zajedno da holistički pristup službi novozavjetne Crkve postane stvarnost u vašoj mjesnoj crkvi.

PRIMJENA

U Novom je zavjetu prikazano služenje Bogu i zajednici u Njegovo ime. Isus je bio uzor kršćanske službe. On nije došao da Mu služe, nego da služi (vidi Matej 20,28; Ivan 13,1-17).

Pitajte članove razreda što očekuju da crkva učini za njih.

Objasnite im da uspjeh crkvene službe ovisi doprinosu svakog vjernika službi.

Navedite na koje načine vaša crkvena zajednica služi u crkvi i u susjedstvu.

Pozovite članove razreda da prepoznaju u koje su od navedenih službi i aktivnosti uključeni, i napišite njihova imena na listi ispod određene službe.

Zahvalite se onima koji su uključeni u rad i uputite poziv ostalima da služe u ovim područjima.

U službi se stavlja naglasak na širenje Evandjelja Isusa Krista kako bi Ga upoznali svi ljudi i prihvatili kao Spasitelja i Gospodina u svojem životu. Članove treba potaknuti da idu dalje, da još više upoznaju Krista kao bit svojeg postojanja i životne službe. Kršćani su, osim toga, pozvani da služe Kristovo ime ispunjavajući potrebe ljudi s ljubavlju i poniznošću. Naizmjenično čitajte sljedeće tekstove: Matej 20,26; Ivan 2,5.9; Djela 6,1-3; Rimljanima 1,1; Galaćanima 1,10; Kološanima 4,12. Ako biste pregledali zapisnik vašeg crkvenog odbora, u kojoj bi se mjeri donesene odluke odnosile na neposrednu službu u zajednici u kojoj se crkva nalazi? Kako se vaš odbor može u većoj mjeri okrenuti evanđeoskom radu?

Živjeti u skladu s Evanđeljem

OPĆI PREGLED

Bog je aktivan u svojoj želji da ljude privuče k sebi. On nastoji stvoriti učenike koji će postati Njegovi suradnici i tako prikazati Njegovu milost svijetu. Ova namjera je jasno izrečena u Titu 2,11-14: “Baš se tim očitova milost Božja u svoj spasiteljskoj snazi za sve ljude, da nas odgaja da se odrečemo bezbožnosti i svjetskih požuda te živimo umjereno, pravedno i pobožno u ovom svijetu. Kao ljudi koji iščekuju blaženo ispunjenje nade, naime, pojavu sjaja velikoga Boga, našega Spasitelja, Isusa Krista. On je dao samog sebe mjesto nas da nas otkupi od bezakonja i očisti nas da budemo njegov izabrani narod, revan u djelima ljubavi.”

U ovoj ćemo pouci razmišljati o Božjoj ljubavi na kojoj počiva cjelokupni plan otkupljenja. Osjetit ćemo Isusovu sućut prema slomljenom ljudskom rodu. Svatko od nas je dio tog slomljenog svijeta. Mi shvaćamo da ćemo iskusiti Božju milost kada priznamo da smo slomljeni i kada se kajemo. Tada će se promijeniti naš život. Odgovarajući na Božju milost, bit ćemo pokrenuti i osnaženi, osposobljeni da pokažemo bez osude Njegovu samopožrtvovnu ljubav i milost drugim slabim ljudima. Ova će se ljubav pokazati kada neprolaznu Radosnu vijest budemo živjeli riječju i djelom u međusobnim odnosima sa svim ljudima bez obzira na nacionalnost, rasu ili podrijetlo.

Učiteljev cilj: Proučite u svojem razredu ove poznate, snažne istine koje mijenjaju život.

KOMENTAR

Sveto pismo: Donesite u razred sliku ili model ljudskog tijela. Postavite pitanje: Što znači biti čovjek?

Pročitajte Postanak 1,26. Prisjetite se što znači biti stvoren na Božju sliku (vidi 1. pouku).

“Kada je Adam izišao iz Stvoriteljevih ruku, po svojoj tjelesnoj, umnoj i duhovnoj naravi bio je sličan svojemu Stvoritelju.” (Ellen G. White, *Odgoj*, str. 14; u izvorniku 15)

Grieh je narušio Božju sliku u čovjeku. Prema tome, cilj otkupljenja je obnova Božje slike u čovjeku.

Otkako se pojavio grijeh, Božji narod se poziva da otkrije Krista i Evanđelje surađujući s Njim u obnovi ljudskog roda u tjelesnom, duševnom i duhovnom smislu. Kako se ova suradnja između Boga i čovjeka u obnavljanju očituje u Crkvi adventista sedmoga dana? Slijedi jedan primjer: Crkva ima skoro 500 bolnica, sanatorija, klinika i domova zdravlja ne uključujući staračke domove, sirotišta itd. Preko 8.539 adventističkih škola, od osnovnih škola do sveučilišta, djeluje u društvenim zajednicama širom svijeta. (Statistički podaci preuzeti su iz Odjela za obrazovanje pri Generalnoj konferenciji 2017.)

Osim toga, crkve također doprinose obnovi cjelokupnog bića. Međutim, "Crkva je često širila nebiblijske ideje povezujući fizičku obnovu ljudi samo sa zdravstvenim pozivom, umno područje s obrazovnim radnicima, dok se od pastora i evanđeoskih radnika očekivalo da se bave obnovom duhovne strane. Takva je podjela prikladna, ali nebiblijska, jer se osoba ne može podijeliti na tri dijela. Osoba je cjelovito ljudsko biće." (Rudi Maier, *Working With the Poor: Selected Passages from Ellen G. White on Social Responsibility*, Berrien Springs, Michigan: Department of World Mission, Andrews University, 2007., str. 2)

Ako naše crkve u potpunosti ne objavljuju "Evanđelje Kristovo" (Rimljanima 15,19) na cjelovit način — uključujući tjelesnu, duševnu i duhovnu dimenziju ljudskog roda — naše predstavljanje Evanđelja bit će nepotpuno. Naša misija ne odnosi se samo na spašavanje duša objavljivanjem Evanđelja, već i na služenje ljudima na sveobuhvatan, cjelovit način.

Ako ste u mogućnosti, na ploči nacrtajte tri stupca i na vrhu svakog napišite: tjelesna, duševna, duhovna dimenzija. Zamolite razred da razmisli o tome kako vaša crkva služi društvenoj zajednici na svakom od ova tri područja. Nabrojite ideje i zabilježite ih u odgovarajući stupac. Razgovarajte o tome na kojem području crkva može poboljšati svoj rad.

Ilustracija: Jedan grafit u njujorškom metrou glasi: "Bog je živ — samo se ne želi miješati." Usred bolnih iskustava katkad se možemo naći u kušnji da se zapitamo zanima li Boga uopće naš očaj i bol. Postavite pitanje u razredu: Budući da se Bog želi uključiti u život svakog od nas pojedinačno i budući da podjednako voli svaku osobu na svijetu (Ivan 3,16), po čemu zapažate da vas voli i da se brine o vašim potrebama? Kako preko vas pokazuje svoju ljubav i brigu prema drugima?

Razmislite o sljedećem pozivu upućenom Božjem narodu da se uključi u rad: “Ako ne postoji stvarno samopožrtvovanje za dobro drugih u obiteljskom krugu, u susjedstvu, u crkvi i gdje god se nalazimo, tada bez obzira na to što tvrdili o sebi, nismo kršćani.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 413; u izvorniku 504)

Sveto pismo: Učenici su vjerovali da će Isus kao Mesija osloboditi Izrael od rimskog tlačenja i donijeti sud i osudu njihovim neprijateljima. Međutim, u Ivanu 3,16 Isus ispravlja ovo pogrešno shvaćanje. On otkriva Božju ljubav prema ovom palom svijetu. Bog je dao svojega jedinorođenog Sina da nitko tko povjeruje u Njega ne pogine, nego da baštini vječnost. Zatim, Isus u 17. retku jasno kaže da cilj Njegovog prvog dolaska nije da osudi, već da spasi. Isus je prvo morao doći kao Otkupitelj da bi poslije došao kao Sudac.

Svojim životom, smrću i uskrsnućem Isus je platio kaznu za naše grijehе kako bi cijelo čovječanstvo moglo birati između smrti i vječnog života. S obzirom na tu odluku, cijeli ljudski rod suočit će se s Isusom o Njegovom drugom dolasku. Pročitajte 2. Solunjanima 1,6-8.

Kako Kristovo djelo koje je izvršio tijekom svojega prvog dolaska pomaže da se svijet pripremi za Njegov drugi dolazak? Kako mi riječima i djelima možemo objavlјivati, na uravnotežen način, istine povezane s prvim i drugim Kristovim dolaskom?

Sveto pismo: U Efežanima 2,1-11 Božjem narodu je rečeno da su bili mrtvi u prijestupima i grijesima, ali da ih je Bog, zahvaljujući velikoj ljubavi i milosti, oživio s Kristom i pomirio sa sobom (vidi također 2. Korinćanima 5,17,18).

Istu poruku nalazimo u Ezekielu 37,1-10. Bog suhim kostima svojega palog naroda kaže da će ih oživiti. U 6. retku vidimo da Bog namjerava izvršiti ovo djelo tako što će staviti žile, meso i kožu na kosti i metnuti duh u njih koji će ih oživiti. Koje duhovne pouke u vezi s buđenjem možete izvući iz ovog procesa oživljavanja?

Božja milost, koja donosi novi život slomljenom narodu, daje se iz dva razloga, kao što je opisano u Efežanima 2,7 i 2,10.

Samo oživljavanje i spasenje nije dovoljno. Mi smo spašeni da činimo dobra djela. Iako se ne spašavamo tim dobrim djelima (Efežanima 2,9), spašeni smo za dobra djela (Efežanima 2,10). Ne treba odbaciti činjenje dobrih djela da ne bismo bili legalisti. Točnije, duboko razumijevanje milosti potiče nas na dobra djela u suradnji s Bogom. Sve što činimo mora se promatrati kroz Kristov križ. Mi ne radimo da bismo zaradili spasenje, već zato što smo spašeni.

Za razgovor: Kako činjenica da ste spašeni utječe na vašu društvenu zajednicu?

Ilustracija: Evanđelje nije samo “Radosna vijest” (Otkrivenje 14,6) za sva vremena: ono obuhvaća čitavo čovječanstvo (Ivan 3,16). Svi oni koji prihvaćaju Isusa spašeni su (vidi Ivan 1,12), a Bog ljubi i *sve* one koji Ga ne prihvaćaju. Postavite pitanje u razredu: Koje još retke možete pronaći u kojima se javlja riječ “sve”?

Sjetite se pjesme uz koju su mnogi od nas odrasli u subotnjoj školi: “Znam da Isus voli me.” U svjetlu našeg šireg razumijevanja Evanđelja, možda stih treba glasiti: “Znam da Isus voli njih.” Kada vidimo da se Božja ljubav izliva na druge, čak i na one za koje smatramo da ih je teško voljeti, stječemo širi uvid u veličinu Božje ljubavi. Ljubav koju Isus ima prema cijelom čovječanstvu poziva nas da ispravimo stih na sljedeći način: “Znam da Isus voli nas.”

Sveto pismo: Pročitajte u razredu Pavlove riječi o pomirenju u 2. Korinćanima 5,14-21.

“Ljubav Kristova potpuno nama ovladava pri ovoj pomisli: Jedan je umro mjesto sviju, dakle, oni su svi umrli. A on je umro mjesto sviju, da živi ne žive više za same sebe, nego za onoga koji je umro i uskrsnuo za njih. Zato mi od sada ne poznajemo nikoga po tijelu. Ako smo dosad poznavali Krista po tijelu, sad ga više tako ne poznajemo. Dakle, ako je tko u Kristu, on je novi stvor; staro je nestalo, novo je, evo, nastalo. A ovo sve dolazi od Boga koji nas je po Kristu pomirio sa sobom i povjerio nam službu pomirenja, kao što je sigurno da Bog bijaše onaj koji je u Kristu pomirio svijet sa sobom, koji nije uračunao ljudima njihovih prekršaja i koji je stavio u nas riječ pomirenja. Prema tome, mi vršimo poslaničku službu u ime Krista — kao da Bog opominje po nama. U ime Krista molimo: Pomirite se s Bogom! Njega koji je bio bez ikakva grijeha Bog učini mjesto nas grijehom, da mi u njemu postanemo pravednošću Božjom.”

Evanđelje djeluje tako što ruši zidove društvenih podjela. Ono gradi pomirenje ne samo između Boga i ljudi, već i u međuljudskim odnosima. Kako se ovaj nauk odnosi na nas? Što Pavao misli kad kaže da “oni koji žive ne žive više sebi”? Što znači biti Kristov “poslanik”? Zašto prvo moramo postati novi stvor?

PRIMJENA

Sveobuhvatna biblijska pravda sastavni je dio Evanđelja i njegovog objavljivanja. Objavljivanje Evanđelja znači provoditi ga u djelo. To se može najuspješnije postići Kristovom holističkom metodom službe koja donosi "pravi uspjeh" (vidi Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 79; u izvorniku 143).

Koju god Kristovu metodu preuzeli, možemo je smatrati uspješnom. Najslabija karika u lancu isto je tako važna kao i sve ostale.

Pitanja za razgovor: Dok nastojimo pomoći drugima, zašto je važno da im pružimo priliku da slijede Isusa? Ili je služba društvu dovoljna? Zašto? Dok razmišljate o odgovorima, razmotrite sljedeću misao: Kada ljudi prihvate Isusa, On će im podariti silu da učine i održe pozitivne promjene u svojem životu. Evanđelje daje snažan poticaj u obraćenom srcu da služi ljudima. Međutim, taj poticaj mora biti rezultat osobnog odnosa s Isusom Kristom, odnosa u kojem Njegova ljubav prebiva u nama i mi u Njemu. Sjedinjeni na ovaj način, kao što je loza povezana s trskom (Ivan 15,5-7), naši naponi dok služimo drugima i nastojimo ih dovesti Kristu donijet će mnogo roda. "Najsnažniji je dokaz u korist Evanđelja kršćanin koji voli i koji zaslužuje da bude voljen." (Ellen G. White, *Counsels on Sabbath School Work*, str. 100)

Zamolite članove razreda da iznesu svoja iskustva kada su ljude kojima su pomagali neposredno upoznali s Isusom. Kako se trebamo ophoditi prema ljudima koji još nisu prihvatili Isusa? Zašto je važno da u svakom slučaju služimo ljudima zato što im je potrebna pomoć?

Živjeti prema adventnoj nadi

OPĆI PREGLED

Razmatrajući izniman rast kršćanstva u prva tri stoljeća, povjesničar Rodney Stark zaključuje: “Snaga kršćanstva ne počiva na obećanju o nagradi koja čeka ljude na drugom svijetu zbog patnji koje su doživjeli u ovom životu, kao što se često govorilo. Ne, ključna promjena koja se dogodila u trećem stoljeću bila je brzo širenje svijesti o vjeri koja pruža snažan lijek za životne nevolje ovdje i sada. Istinski revolucionarni aspekt kršćanstva leži u moralnom imperativu: ‘Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe’; ‘Kako hoćete da čine vama ljudi, onako činite i vi njima’; ‘Mnogo je blaženije davati negoli uzimati’; ‘Kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.’” (Rodney Stark, *Cities of God: The Real Story of How Christianity Became an Urban Movement and Conquered Rome*, New York, NY: HarperCollins, 2006., str. 30)

Dok proučavamo pouku za ovaj tjedan, pred nas se stavlja izazov da svakoga dana živimo sa žarkom nadom da će doći Božje kraljevstvo, čije vrijednosti primjenjujemo u svojem životu i životu onih kojima služimo. Mi suosjećamo s vapajem proroka za brzim Kristovim povratkom i Njegovim kraljevstvom. Dok čekamo kraljevstvo slave, iskoristimo prilike za službu koju možemo obavljati upravo sada, dok dopuštamo Kristu da živi u nama.

Učiteljevi ciljevi:

- Zamolite učenike da razmotre sljedeća pitanja i razgovaraju o njima: Što motivira vas i vašu crkvu u ovom nepravednom svijetu dok čekate drugi Kristov dolazak?
- Kako koristite vrijeme dok se Kristov dolazak bliži iz dana u dan?

KOMENTAR

Sveto pismo: Pročitajte zajedno u razredu Titu 2,11-14. Ovaj tekst ističe dva kraljevstva: kraljevstvo milosti i kraljevstvo slave. Prvo zamolite razred da učini sljedeće:

1. Objasnite što podrazumijevamo pod riječju “kraljevstvo”.

Odgovor: Država ili teritorij na čijem je čelu kralj.

2. Što je Božje ili nebesko kraljevstvo?

Odgovor: To je područje nad kojim se prostire Božja ili Kristova vlast, bilo na Nebu ili na Zemlji, kao što je prikazano riječima: “Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji!” (Matej 6,10) To je milostiva vladavina Krista Kralja u vašem srcu/životu.

3. Što je kraljevstvo milosti?

Odgovor: Kraljevstvo milosti je faza Božje vladavine u kojoj nas Njegova naklonost prema nama (milost) osposobljava da postanemo Njegova djeca i građani kraljevstva. Naš pristup ovom kraljevstvu omogućen je vjerom u Isusa kao Spasitelja, Gospodina i Kralja. Kraljevstvo milosti postojalo je “prije postanka svijeta” (1. Petrova 1,20). Ovo kraljevstvo postoji i sada i vodi u kraljevstvo slave.

4. Što je kraljevstvo slave?

Odgovor: “A kad Sin Čovječji dođe sa svojim sjajem ... sjest će na prijestolje svoje slave.” (Matej 25,31) Kraljevstvo slave predstavlja Isusov drugi dolazak i konačni sud — “ne još”.

5. Pročitajte tekstove u Mateju 3,1-12; 11,2-6. Što je Ivan Krstitelj očekivao tijekom Isusovog prvog dolaska? Zašto je bio zbunjen Isusovim pristupom i poslanjem?

Odgovor: “Kao i Spasiteljevi učenici, Ivan Krstitelj nije shvatio narav Kristovog kraljevstva. Očekivao je da će Isus zauzeti Davidovo prijestolje i kako je vrijeme prolazilo, a Spasitelj nije zahtijevao nikakvu kraljevsku vlast, Ivan je postao zbunjen i uznemiren. ... Kao i prorok Ilija, u čijem je duhu i sili došao Izraelu, očekivao je da se Gospodin otkrije kao Bog koji odgovara vatrom. ... I sada je iz svoje tamnice očekivao da Lav iz Judinog plemena zbaci oholost ugnjetača, oslobodi siromašne i njega koji je vapijao. Isus se, čini se, ograničavao na okupljanje učenika, liječenje i poučavanje naroda. Jeo je za stolovima carinika. Dok je svakim danom rimski jaram sve teže pritiskivao Izraela, kralj Herod i njegova zla ljubavnica provodili su svoju volju, a vika siromašnih i ojađenih uzdizala se do neba.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 164; u izvorniku 215) Ivan je zbog toga bio zbunjen.

6. Kakvo je kraljevstvo Isus došao uspostaviti u vrijeme svojega prvog dolaska?

Odgovor: Kraljevstvo milosti, koje je obuhvaćalo sveobuhvatnu, holističku obnovu čovječanstva. Sud je vezan za Njegov drugi dolazak — početak Njegovog kraljevstva slave. Pročitajte i razgovarajte o nekim primjerima kraljevstva milosti: Marko 5,21-42; Luka 19,1-10; itd. Također pročitajte: Ellen G. White, *Velika borba*, str. 298—300; u izvorniku 346—348.

7. Kristova crkva mora njegovati Nebo na Zemlji. Zašto Crkva to mora činiti sada dok čekamo Njegov dolazak?

Odgovor: Isus je u svojoj molitvi rekao: “Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja kako na nebu, tako i na zemlji!” (Matej 6,10) Pročitajte ponovno Matej 25,31-46.

8. Kako je rad za društveno dobro živo svjedočanstvo o Gospodinu koji će ubrzo doći?

Odgovor: Kada se zauzimamo za pravdu, milosrđe i izlječenje, mi prikazujemo vrijednosti Božjeg kraljevstva. (General Conference Sabbath School & Personal Ministries Department, Keys to Adventist Community Services, 2008., str. 6)

Ilustracija dvaju kraljevstava

1. Patricija iz Južne Afrike prikazuje vrijednosti kraljevstva slave koje će doći, i kraljevstva milosti koje sada vlada, dok se s ljubavlju brine o skoro dvadesetero djece oboljele od HIV-a ili čiji su roditelji umrli od ove bolesti. Ona to čini u svojem domu. Kada je pitaju zašto to čini, ona odgovara: “Želim da već sada djelomično dožive Isusov drugi dolazak.” Kako ovaj primjer kraljevstva milosti na lijep način pokazuje kakvo će biti kraljevstvo slave?

2. Sljedeća tvrdnja bila je postavljena kao reklama na kombiju firme koja nudi vodoinstalaterske usluge u Južnoj Africi: “Ne postoji mjesto previše duboko, previše mračno, previše prljavo koje ne možemo urediti.” (<http://www.centerchristianchurch.org/single-post/2017/09/27/No-Life-is-Too-Messy-for-Jesus-to-Handle>)

Kako ovaj slogan izražava prilike i djelovanje kraljevstva milosti?

Ilustracija: Pojedini ljudi smatraju da je svako zanimanje za ekologiju i zadovoljavanje društvenih potreba gubljenje vremena, jer će svijet ionako biti uništen na svršetku.

Pojedini kršćani smatraju da je ovaj svijet brod koji tone. Ne samo da ne vide smisao usmjeravanja broda koji je u tako lošem stanju, već ne vide ni smisao u izbacivanju vode i zatvaranju rupa da bi brod mogao ploviti. Umjesto toga, oni provode vrijeme na splavima za spašavanje na sigurnoj udaljenosti, upozoravajući putnike na brodu da će brod uskoro potonuti. Ovi zloslutnici smatraju svaki pokušaj popravljanja broda (poboljšanje društvenih uvjeta u svijetu) besmislenim, jer će Krist uništiti sadašnji poredak u svijetu kada dođe po drugi put.

Objasnite pojam “posvećenog eskapizma”, ili izbjegavanja dužnosti, prikazan u prethodnom tekstu. Je li takvo filozofsko gledište biblijski opravdano? Zašto?

Sveto pismo: Maja Arnold napisala je članak u časopisu *The Michigan Quarterly Review* (br. 1, zima 2011.) pod naslovom “Ti me posjeduješ”. U njemu se opisuje potpuno besmislena i nepravedna patnja nevine djece koja umiru u Onkološkom centru Anderson u Teksasu. Arnoldova piše: “Kao i svi drugi, ja sam pokušavala pronaći smisao u onome što je besmisleno.” (*Adventist Review*, 18. travnja 2013., str. 16)

Razgovarajte o značenju izjave Clifforda Goldsteina u vezi s tragedijama u svijetu — besmislu zla: “Koliko god loše bile ove tragedije, bilo bi gore da imaju smisla.” (Isto) Postavite pitanje u razredu: Zašto je tako?

Pročitajte navod iz knjige *Velika borba* i razgovarajte o njemu:

“Nemoguće je objasniti podrijetlo grijeha kako bi se našao razlog za njegovo postojanje. ... Grijeh je uljez za čije se postojanje ne može navesti razlog. On je tajanstven, neobjašnjiv i opravdati ga značilo bi braniti ga. Kada bi ga se moglo opravdati ili pokazati razlog za njegovo postojanje, on bi prestao biti grijehom.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 422,423; u izvorniku 492,493)

Pročitajte i porazgovarajte o sljedećim tekstovima: 1. Korinćanima 4,5; 2. Solunjanima 1,5-10; Otkrivenje 21,4; pročitajte i druge tekstove kojih se možete sjetiti, a koji ukazuju da će Bog u određeno vrijeme sigurno donijeti pravdu i okončati grijeh.

Trenutačno je ovaj grešni svijet pun nepravde, patnje i tuge. Dok čekamo određeno vrijeme Isusovog drugog dolaska, raskrinkavajmo Sotonino djelovanje, kao što je Isus činio (1. Ivanova 3,8). Njegovo tijelo, Crkva, poslana je u svijet da “radosnu vijest donesem ubogima, da iscijelim srca slomljena; da zarobljenima navijestim slobodu i oslobođenje sužnjevima. ... Oni će nanovo dići drevne razvaline. ... A vas će zvati Svećenici Jahvini, nazivat će vas Službenici Boga našega.” (Izaija 61,1-4.6)

PRIMJENA

Biti adventistički kršćanin koji svakodnevno živi u svjetlu adventne nade znači izbjegavati dvije krajnosti: 1) preveliko uzbuđenje zbog očekivanja Kristovog drugog dolaska, zbog čega se sadašnji svijet prikazuje kao propali i protivni se ulaganju bilo kakvih napora u činjenju dobra društvu u kojem živimo; 2) ravnodušnost prema Kristovom dolasku pri čemu sadašnji svijet postaje glavni predmet našeg života i rada. Za ravnodušne sadašnji svijet nije čekaonica u kojoj čekaju svijet koji će nastupiti, već dnevna soba u kojoj su se udobno smjestili i opustili.

Zamolite učenike u razredu da porazgovaraju o sljedećem

1. U kojoj se “sobi” vi nalazite? Kako vaša crkva napreduje u stvaranju “kraljevstva milosti” u “čekaonici” (u crkvi ili izvan nje), koje ukazuje na “kraljevstvo slave”?

2. U “kraljevstvu slave” nalaziti će se “stablo života” čije će se lišće koristiti za “liječak poganima” (Otkrivenje 22,2; također Ezekiel 47,12). Zašto će se narodi morati liječiti ako je grijeh uništen? Kao što iscjeljujuća rijeka vrši utjecaj u Ezekielu 47,9, tako voda života donosi iscjeljenje kuda god teče — čak i na Nebu! Potaknite članove razreda da iznesu iskustva o tome na koji su način vaša crkva ili druge crkve u svojoj sredini i izvan nje mjesto zdravlja.

Ljubiti milost

OPĆI PREGLED

Božja milost ne izvire iz nas — mi je odražavamo. Milost je dio Božjeg odgovora na ljudsku slabost. Bog pokazuje milost preko svojih slugu. Hebrejska riječ *hesed* znači “odana ljubav” ili “dobrota ispunjena ljubavlju”. Grčka riječ *eleos* znači “njegovati duboko zanimanje za dobro drugih”. To je Božja osobina koju zapažamo i u Starom i u Novom zavjetu. Značajno je što u uputama za gradnju starozavjetnog Svetišta u Izlasku 25, Bog kaže Mojsiju da napravi “Pomirilište” od čistoga zlata kao poklopac Kovčega saveza u Svetinji nad svetinjama (Izlazak25,17-21), iako “Pomirilište” nije ista riječ kao i *hesed*.

U ovoj ćemo pouci na osnovi Biblije steći sigurnost da oni koji služe Bogu mogu biti oslobođeni briga dok se usredotočuju na prioritete kraljevstva. Istražiti ćemo stavove i strategije koje pomažu milosrdnima i velikodušnima da se uspješno suoče s izazovima i prilikama u službi. Zapaziti ćemo poziv i ulogu milosrdnih ljudi u ostvarivanju pomirenja i izgradnji mira, kao i zastupanju onih čiji se glas ne čuje. Ako imate *Pravilnik Kršćanske adventističke crkve*, pročitajte savjet o postupanju kad je u pitanju pravda i pravo u građanskim pitanjima.

Istražite u razredu koliko je vaša crkva napredovala u pokazivanju milosrđa. Pokušajte ocijeniti koliko uspješno vaša crkva ljubi milost i koliko je uspješno pokazuje.

KOMENTAR

Sveto pismo: Naša služba svijetu ne treba se očitovati samo na području doktrina i ideja. Ona mora biti pokazana u djelima milosrđa, poštenja, sućuti i pravde. “Konkretni rad imat će daleko više utjecaja od držanja propovijedi. Mi moramo davati hranu gladnima, odijevati neodjevene, pružati zaklon beskućnicima. Pozvani smo da činimo i više od toga. Potrebe duše može zadovoljiti jedino Kristova ljubav.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 287; u izvorniku 417)

Isusova ljubav i davanje prednosti pokazivanju milosti jasno je prikazana u Njegovim usporedbama i liječenju tijela i duha. Na primjer, u usporedbi o ovcama i jarcima koja govori o posljednjem vremenu (Matej 25,31-40), Isus povezuje spasenje s pokazivanjem milosrđa. Ova

povezanost ponovno dolazi u prvi plan u izvještaju o Zakejevom duhovnom iscjeljenju. Kristova milost i milosrđe osvojili su Zakejevo srce. Zakej je odgovorio obećavši da će biti milostiv tako što će dati polovinu svojih dobara siromašnima i četverostruko vratiti onima koje je prevario. Isus mu je tada rekao: "Danas je došlo spasenje ovoj kući." (Luka 19,9) Ponovimo, Isus povezuje spasenje s društvenom etikom — prioritetom kraljevstva.

Čini se da je Isus u svojoj službi više vremena posvećivao iscjeljenjima nego poučavanju. Redovno je pokazivao milost liječeći opsjednute zlodusima, bogalje, slijepce, gluhe i ranjene u duhu. "Religije u svim vremenima više su se brinule o vjeri nego o ljudima; Krist se više brinuo o ljudima nego o vjeri — briga za ljudski rod bila je glavni izraz Njegove vjere." (Henry Drummond, *The Programme of Christianity*, New York: Thomas Y. Crowell & Company, 1891., str. 9)

Potaknite članove razreda na razgovor o značenju prethodnog navoda. Zamolite ih da naglas pročitaju Jakov 1,26.27; 2,15-18. kao uvod u razgovor.

Ilustracija: Činiti pravdu i ljubiti milost (Mihej 6,8) može izgledati kao nemoguć zadatak u svjetlu velikih i strašnih problema u društvu.

Pitanje za razgovor: Kako vaša crkva može nadvladati zamor u pokazivanju suosjećanja i oduprijeti se kušnji da ništa ne čini jer ne može pomoći svima?

Priča se da je neki dječak hodajući po morskoj obali, naišao na stotine morskih zvijezda izbačenih na obalu. Dječak ih je počeo vraćati u ocean. Netko ga je ugledao i rekao mu da ne može pomoći svim tim zvijezdama. Dok je bacao još jednu morsku zvijezdu u ocean, odgovorio je da može pomoći makar toj jednoj zvijezdi.

Iako ćete biti umorni i obeshrabreni pokušavajući pružiti pomoć svakoj nevoljnoj osobi u svakoj situaciji s kojom se suočite, vi ipak počnite. Možete izvršiti utjecaj na one kojima pomažete.

Sveto pismo: Pokazivanje milosrđa zahtijeva edukaciju jer su mnoge situacije složene i zbunjujuće. U određenom trenutku milost će se sukobiti s protivničkom silom: nepravdom. Nasuprot ovoj snažnoj sili, djela milosrđa mogu se činiti u velikoj mjeri nedovoljnima. Čemu koriste tanjur variva i sendvič kada čovjekovim životom vlada strašna ovisnost?

Nužnost da se neizbježno nadmećemo sa snažnom silom nepravde može biti razlog zašto Biblija podjednako naglašava milost i pravdu. Božja temeljna namjera za pokazivanje milosti sažeta je u Miheju 6,8,

gdje Bog poziva svoj narod “samo da činiš što je pravo, da vršiš ljubav” (Šarić). Činiti što je pravo znači ophoditi se prema drugima pošteno i razumno. Ljubiti milost znači biti suosjećajan, ljubazan, spreman oprostiti onome nad kime imaš moć. Spajanje ove dvije vrline, u skladu sa zapovijedu iz Knjige proroka Miheja, dovodi nas do cjelovitog, snažnog odnosa s onima kojima služimo. Na primjer ovisniku je potrebna i hrana i liječenje. Djeci s ulice potrebno je i prijateljstvo i posao.

Kako gore navedene ideje možete utkati u strategiju vaše crkve? Koja Isusova čuda iscjeljenja pokazuju kako pojedinci surađuju s Velikim liječnikom u svojem izlječenju? Vidi na primjer: Luka 17,11-14; Ivan 5,1-9; 8,2-11; 9,1-7.

Ilustracija: Da biste prikazali važnost kretanja od pružanja pomoći (davanja ribe) do osobnog razvoja (učenja nekoga da lovi ribu), razgovarajte o sljedećem događaju. Koje smjernice u vezi s velikodušnošću zapazate?

Jedan zagovornik društvenih reformi koordinirao je program pod nazivom “Posvoji obitelj” namijenjen gradskim obiteljima koje nisu mogle priuštiti božićne darove svojoj djeci. Na sâm Božić darežljivi pojedinci uručili bi darove svojim posvojenim gradskim obiteljima. Jednog Božića ovaj je čovjek boravio u domu obitelji u potrebi kada su stigli oni koji su u okviru programa “Posvoji obitelj” donijeli darove. Djeca su bila vrlo uzbuđena i sretna zbog prelijepo zapakiranih darova, ali su majke, iako zahvalne, bile suzdržane. Ako bi se u domu našao otac, izišao bi na stražnja vrata kada bi ih vidio da dolaze. Ovi su roditelji bili nesretni jer su smatrali da su izgubili dostojanstvo i ponos zato što svojoj djeci nisu uspjeli osigurati darove.

Nakon ovog iskustva, ova organizacija otvorila je trgovinu za takve obitelji. Umjesto da dostavljaju zapakirane darove svojim posvojenim gradskim obiteljima, suosjećajni darovatelji zamoljeni su da donesu nezapakirane darove u trgovinu, koja je bila preuređena u božićnu prodavaonicu igračkaka. Svi artikli imali su nisku cijenu. Roditeljima iz zajednice upućen je poziv da dođu u ovu prodavaonicu. Oni koji nisu imali novčanih sredstava, mogli su raditi u trgovini i zaraditi koliko im je potrebno za kupnju darova za svoju obitelj jer je novac osiguran prodajom darova koji su dobiveni donacijom. Na Božić roditelji su mogli doživjeti radost promatrajući svoju djecu kako otvaraju darove koje su im oni osigurali svojim radom. Naziv programa promijenjen je iz “Posvoji obitelj” u “Ponos roditelja”. I siromašni su imali priliku darivati!

Sveto pismo: Građenje mira čin je milosti. Isus u svojoj milosti nudi mir uplašenom srcu (Ivan 14,27). Bog nas je pomirio sa sobom preko Krista. On je svojem narodu dao “službu pomirenja” (2. Korinćanima 5,18) kako bi posredovao u uspostavljanju mira između ljudi ispunjavajući na taj način Njegov nalog “težite za mirom sa svima” (Hebrejima 12,14 — Šarić).

Bog je i Izraelcima dao nalog: “Ištite mir zemlji u koju vas izgnah, molite se za nju Jahvi, jer na njezinu miru počiva i vaš mir!” (Jeremija 29,7)

Mirotvorstvo je povezano s pripadanjem Božjoj obitelji (Matej 5,9). Oni koji njeguju Božji mesijanski mir, primit će nagradu postajući Njegovi sinovi i kćeri jer odražavaju Njegov karakter. Ovaj mir temelji se na hebrejskoj riječi *šalom*, koja označava cjelokupno dobro, osobno i zajedničko. Bog želi da Njegov narod donese ovaj *šalom* zajednicama u kojima služe.

Zamolite članove razreda da podijele iskustvo kako njihova crkva gradi mir — u svojoj sredini i izvan nje.

PRIMJENA

Dobronamjerni i milosrdni ljudi svoje pokušaje da pokažu milost mogu pretvoriti u “toksičnu darežljivost”. Milost nije cilj, već samo vrata, početak da se nešto učini. Milost koja se ne kreće prema pravdi — koja obuhvaća razvoj primatelja naše milosti — nanijet će više štete nego dobra i onima koji primaju i onima koji daju. Raditi umjesto onih koji su u potrebi umjesto da radimo s njima, često stvara toksičnu darežljivost. Moramo duboko vjerovati da svaka osoba, svaka zajednica, koliko god bila slaba, može pružiti nešto vrijedno. Činiti za zajednicu ono što ona sama može nanosi štetu i zajednici i pojedincu. Rješenje: Milosrdno djelovanje mora biti potaknuto od strane zajednice a ne volontera, i vođeno od strane zajednice a ne volontera.

Ako je vaš razred dovoljno velik, podijelite se u parove i razmotrite kako prethodno spomenute ideje možete primijeniti u životu. Neka učenicima preuzmu glavnu ulogu. Neka osmisle plan kako će ispuniti potrebu koju su zapazili u svojoj zajednici; ili neka ocijene postojeći rad u zajednici. Zamolite ih također da odgovore na sljedeća pitanja:

1. Na koje načine sposobno lokalno vodstvo može stajati iza uložениh napora?

.....

2. Na koji način program pokazuje da je njegov prvenstveni cilj samostalnost bližnjih?

.....

3. Na koje načine mjesna crkva može inicirati suradnju s pojedincima u društvenoj zajednici?

.....

4. Kako dobar plan predviđa privremenu, a ne trajnu ovisnost?

.....

Zajednica slugu

OPĆI PREGLED

“Uoči blagdana Pashe Isus, znajući da mu je došao čas kad će otići s ovoga svijeta, iskaza im do vrhunca ljubav.” (Ivan 13,1) “Isus, svjestan da mu je Otac predao sve u ruke ... počne učenicima prati noge.” (Ivan 13,3,5) Nakon toga Isus je rekao: “Dao sam vam primjer, da i vi činite kako ja učinih vama.” (Ivan 13,15) Osnivač kršćanske Crkve od samog početka uspostavlja službu slugu, *modus operandi* Kristovog tijela.

U pouci za ovaj tjedan osvrnut ćemo se ponovno na zajednicu slugu u prvoj Crkvi i na slike koje opisuju njihov rad. Također ćemo zapaziti da će Božji ostatak pokazati srce slugu spremno za zalaganje, žrtvovanje i milosrđe; uočiti ćemo da je služenje nevoljnima i propovijedanje Evanđelja uzajamno povezano; pred nama će biti izazov da ispitamo pravdu, milost i ljubav kao temelj “Božjeg kućanstva”; bit ćemo pozvani da njegujemo duh suradnje i potpore u službi u koju Bog poziva svoju Crkvu.

Učiteljevi ciljevi

- Istražite sa svojim razredom što znači postati zajednica slugu za ljude izvan crkve.
- Istražite zašto vaša crkva postoji i u čemu je važnost vodstva i crkvenih odjela.
- Kako ovi odjeli surađuju u zalaganju za pozitivne promjene u crkvi i izvan nje?

KOMENTAR

Ilustracija — Zajednica slugu: Pripadnost zajednici vjernih za sve ljude je dobra u duhovnom, duševnom, emocionalnom, društvenom i fizičkom smislu. Istraživanje pokazuje da određeni ljudi koji pripadaju zajednici vjernih i odlaze na bogoslužja žive duže.

Za razmišljanje: Kako možete pomoći vašoj crkvi da postane istinski zdrava sredina koja liječi i pruža život izobilja (Ivan 10,10), čak i poten-

cijalno duži život, onima koji su trenutačno dio vaše zajednice vjernih ili će to postati?

Pripadati zajednici slugu znači primiti šire blagoslove u odnosu na pripadnost crkvenoj zajednici. Opseg rada sluge jasno je objašnjen u Galaćanima 6,9.10. Pročitajte ovaj tekst u razredu.

Kada vi i članovi vašeg razreda pripadate zajednici ispunjenoj ljubavlju koja uvijek čini “dobro svim ljudima”, u crkvi i izvan nje, sveobuhvatne blagoslove primaju i oni koji daju i oni koji primaju. U istraživanju u kojem je sudjelovalo 3296 dragovoljaca koji su činili djela ljubaznosti, zapažen je jasan uzročno-posljedični odnos između pomaganja i dobrog zdravlja. Tjelesno i duševno zdravlje dragovoljaca značajno se popravilo. Na primjer, nakon učinjenog djela ljubaznosti, dragovoljci su se dobro osjećali. Ovo dobro raspoloženje onih koji pomažu bilo je popraćeno naglim smanjenjem stresa i oslobađanjem endorfina, prirodnog sredstva protiv bolova u tijelu. Početni nalet dobrog raspoloženja praćen je dugotrajnim razdobljem emocionalnog blagostanja. Prema tome, vi činite na taj način dobro i sebi! Kada uz to radosno obavljate svoju službu (Psalam 100,2), pozitivan utjecaj na onoga koji daje i onoga koji prima još je veći. Pročitajte Izaija 58,10.11.

Pozovite članove razreda da iznesu svoja iskustva o tome kako je radosno pomaganje drugima smanjilo “umor od suosjećanja”. Potaknite ih da podijele iskustva kako je njihova cjelovita služba pomogla i ljudima izvan crkve.

Sveto pismo: Zamolite nekoga da pročita Izaija 42,1-4, a zatim ispunjenje ovog teksta u Isusovoj službi u Mateju 12,18-21. Ovo Izaijino proročanstvo jasno govori o Isusovoj ulozi sluge i Njegovom poslanju. U Izaiji 42,1-4 zapisana je prva Izaijina pjesma o Sluzi koja opisuje službu Krista, Sluge koji ostvaruje Božje namjere za svoj narod i svijet. Druga pjesma o Sluzi odnosi se na Mesiju i nalazimo je u tekstovima: Izaija 49,1-13; 50,4-11; 52,13-53,12.

Što tekst u Izaiji 42,1-4 govori o Kristovim prioritetima? O Njegovom poslanju? O vašim prioritetima kao Kristovim učenicima? Vašem poslanju? Poslanju vaše mjesne crkve? Ako imate vremena, razgovarajte o drugim pjesmama koje govore o Sluzi.

U Novom zavjetu, u Filipljanima 2,5-11, nalazi se pjesma o sluzi poznata kao *kenosis*. *Kenosis* je grčka riječ i znači “ništa”. Pročitajte ovu pjesmu *kenosis*, nazvanu tako jer je Krist “sebe oplijenio” (Filipljanima 2,7) i postao “sličan ljudima” (Filipljanima 2,7). Zapazite kako se Isus se nije držao božanske vlasti koja Mu je s pravom pripadala, već je uzeo obličje sluge (vidi Matej 20,26-28).

Prema kulturološkim mjerilima Isusovog vremena, On je potpuno preokrenuo životne prioritete. Čini se da je Isus uvijek okretao stvari naopačke. Kao prvo, uzvišeni Božji Sin postao je sluga. Pročitajte Matej 20,26; Matej 23,11.12. Isusovi učenici bili su optuženi da su “uzbunili sav svijet” (Djela 17,6). Oni su služili umjesto da vladaju. Robert Banks opisao je njihovo neuobičajeno učenje sljedećim riječima: “Nama danas nije potreban, kako se često tvrdi, veći broj vođa koji služe, već, pravilno shvaćeno, veći broj slugu koji vode.” (Robert Banks, naveo Siang Yong Tan u *Full Service: Morning from Self-serve Christianity to Total Servanthood*, Grand Rapids, MI: Baker Bodis, 2016, 55)

Razgovarajte o razlici između “vođa koji služe” i “slugu koji vode”.

Također razmotrite ovo pitanje iz drugog kuta: Nije dovoljno reći da smo Kristovi sluge, jer ima i zlih slugu koji tvrde da su Kristovi sluge. Neki sluge ne razumiju Kristov nauk okrenut “naopačke”. U svojoj želji da postanu Kristovi sluge, pokušavaju vladati i dominirati u Kristovo ime. U osnovi, oni Krista prikazuju naopako.

Za razgovor

1. Koji vam primjeri iz povijesti dolaze na um o slugama koji su vladali u Kristovo ime? Jesu li vam poznati neki noviji primjeri?

2. Što možemo učiniti da ne postanemo zli sluge koje zapravo upravljaju/gospodare onima kojima služe?

Sveto pismo: Neposredno uoči svojeg raspeća, Krist je proveo vrijeme sa svojim učenicima upućujući im riječi utjehe i ohrabrenja. Pročitajte Ivan 15,15.

Za razgovor: Govori li ovaj redak da su Isusovi učenici trebali prestati biti zajednica slugu i postati zajednica prijatelja? Što to znači? Nagovještaj odgovora na ovo pitanje možemo pronaći u grčkoj riječi *douloi*, sluga, u Ivanu 15,15, koja ukazuje na slugu s ograničenim statusom. Pošto je Isus ukazao učenicima povjerenje i otkrio im mnoge pojedinosti, oni Ga neće slijepo slušati kao obični robovi. Prema tome, čini se da Isus poziva svoje učenike da Ga smatraju sada više Prijateljem, a ne samo osobom od autoriteta. (*The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, sv. 5., str. 1043,1044)

Isus je znao da se sluge mogu pretvoriti u gospodare, dok prijatelji ne mogu. Profesionalni sluge mogu govoriti: “Bit će vam bolje zato što ja znam bolje”, ali prijatelji su suradnici i vjeruju: “Bit će nam bolje zato što sudjelujemo u životu jedni drugih.” Kako će ovakvo razmišljanje utjecati na naš pristup u služenju zajednici?

Ilustracija: Prema definiciji, sinergija označava neko zajedničko djelovanje ili suradnju u ostvarivanju zajedničkih ciljeva. Crkva ostvaruje sinergiju kada njezini članovi i odjeli zajedno rade i služe zajednici. Ova sinergija ostavit će snažniji cjelokupni dojam nego da svaki crkveni element radi posebno.

Slijedi kratka ilustracija:

Obitelj je planirala odmor šest mjeseci unaprijed. Otac je u planiranje odlučio uključiti članove svoje obitelji. On je imao zaduženje da izabere mjesto i naruči avionske karte. Kupio je karte za grad Orlando u državi Florida. Njegova žena imala je zadatak da pronade hotel, i ona je rezervirala hotel u Los Angelesu u državi Kalifornija. Njegov sin bio je zadužen za hranu, i on je rezervirao restoran u Chicagu u državi Illinois. Njegova kći bila je zadužena za aktivnosti. Ona je isplanirala obilazak određenih mjesta u New Yorku. Gdje će oni završiti? Oni su surađivali, ali nisu međusobno komunicirali dok su pravili planove.

Nije dovoljno samo planirati nepovezane događaje za društvenu zajednicu u kojoj se crkva nalazi. Crkveni odjeli moraju surađivati kako bi izvršili veći utjecaj na zajednicu. Osmislite u razredu kako svi odjeli u vašoj mjesnoj crkvi mogu zajedno planirati da biste bili uspješniji u unošenju promjena u društvenu zajednicu izvan crkvene zgrade.

PRIMJENA

Liječnik misionar vratio se u svoju domovinu i odlučio potražiti adventističku crkvu koja je, kako mu je rečeno, bila u blizini kuće u kojoj je odrastao. Otišao je na mjesto na kojem mu je bilo rečeno da se crkva nalazi, ali nije pronašao crkvenu zgradu. Vidio je čovjeka preko puta mjesta na kojem se crkva trebala nalaziti. Liječnik je upitao nalazi li se tu adventistička crkva. Čovjek je odgovorio: “Subotom se pojavi skupina ljudi u onoj kući preko puta. Ne znam mnogo o njima jer oni samo dođu, otpjevaju pjesme i odu.”

Usporedite ovu crkvu, koja je bila samo “duhovni zdravstveni klub” za vjernike, s crkvom u državi Esvatini u Africi. Najhitnija potreba bila je osiguravanje hrane za brojnu siročad oboljelu od HIV-a u njihovoj zajednici. Gospođa Busi Vilakazi, vjernica u mirovini, i drugi vjernici počeli su hraniti ovu siročad šest dana tjedno. Počeli su s pomaganjem 50 djece, da bi deset godina poslije hranili 300 djece dnevno. Također su osnovali i vrtić. Aktivnost su proširili na dijeljenje odjeće, dijeljenje povrća iz crkvenog vrta, brigu o bolesnima, provođenje programa za razvoj vještina za žene i muškarce. Ovakvo pokazivanje Isusove ljubavi rezultiralo je osnivanjem nove crkve.

“Spasitelj je dao svoj dragocjeni život da bi osnovao Crkvu koja će biti sposobna voditi brigu o žalosnim dušama koje su u kušnji.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 531; u izvorniku 640)

Pitanja za razgovor

1. Zašto postoji vaša crkva?
2. Kojoj od prethodno opisanih crkava nalikuje vaša crkva? Napišite listu prijedloga kako vaša crkva može postati djelatna zajednica slugu.

Adventistički kršćani pozvani su da objavljuju “neprolaznu radosnu vijest” (“vječno evanđelje”, Otkrivenje 14,6) cijelom svijetu.

Na taj način izvršavamo Isusove riječi o stvaranju učenika, krsteći ih i učeći “da vrše sve što sam vam zapovjedio” (Matej 28,20).

Isus je, nakon ispričane usporedbe o milosrdnom Samarijancu (Luka 10,30-36), zapovjedio svojim slušateljima: “Idi pa i ti čini tako.”

Osim objavljivanja uzvišenih istina o spasenju, Svetištu, stanju mrtvih, trajnosti Zakona, mi trebamo služiti potrebama drugih ljudi. Ima li boljeg načina da se približimo ljudima nego raditi za njihovo dobro?

Isus je služio nevoljnima, a onda im uputio poziv: “Pođite za mnom.” I upravo je to razlog zašto i mi trebamo služiti nevoljnima i upućivati im poziv: “Pođite za Njim.”

www.adventisti.hr
www.znaci-vremena.com